

PROTOKÓŁ Z PRZEBIEGU

XXVIII POSIEDZENIA KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

29-30 września 2020 roku, Posiedzenie w trybie online

W XXVIII posiedzeniu Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (KM PO WER) wzięło udział 79 osób: 19 przedstawicieli strony rządowej, 10 przedstawicieli strony samorządowej, 18 przedstawicieli partnerów społecznych, 5 przedstawicielek Komisji Europejskiej oraz 27 obserwatorów. Do głosowania uprawnionych było 45 osób (lista osób biorących udział w posiedzeniu Komitetu stanowi załącznik numer 1 do protokołu).

Obradom przewodniczył **pan Piotr Krasuski** – Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Komisję Europejską reprezentowały **pani Cinzia Masina, pani Joanna Charytonowicz, pani Aneta Sobotka, pani Justyna Pakula** oraz **pani Krystyna Marek** z Dyrekcji Generalnej do spraw Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego.

I dzień posiedzenia – wtorek, 29 września 2020 roku

Pan Piotr Krasuski (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) powitał uczestników posiedzenia oraz omówił kwestie techniczne związane z posiedzeniem. Następnie poinformował o zmianach personalnych w Komisji Europejskiej oraz Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. W imieniu całego Komitetu Monitorującego przekazał podziękowania dla pani Judit Rozsy z Komisji Europejskiej, która nie będzie już pracownikiem polskiej sekcji. Poinformował również, że od sierpnia czasowo pracę na stanowisku Zastępcy Dyrektora w Instytucji Zarządzającej zaprzestała pani Małgorzata Mika, a od połowy września zastąpił ją na tym stanowisku pan Tomasz Kot, którego powitał w imieniu całego Komitetu Monitorującego.

Pani Cinzia Masina (Komisja Europejska) podziękowała za zaproszenie na kolejne posiedzenie Komitetu. Poinformowała, że pani Judit Rozsa została dyrektorem w Dyrekcji Generalnej ds. Wspierania Reform Strukturalnych. Zauważyła, że toczą się obecnie intensywne dyskusje nad kształtem programów i instrumentów w przyszłej perspektywie finansowej oraz przeznaczeniem dodatkowych funduszy, które będą wykorzystywane do odbudowy po obecnym kryzysie. Toczą się rozmowy między Komisją Europejską i administracją krajową. Podziękowała za stałą otwartość ze strony administracji na różnych interesariuszy i partnerów społecznych, których wkład i punkt widzenia jest bardzo istotny.

Pan Piotr Krasuski dodał, że pani Cinzia Masina tymczasowo przejęła obowiązki pani Judit Rozsy. Poinformował, że między poprzednim a obecnym posiedzeniem Komitetu Monitorującego zostało podjętych 11 uchwał w trybie obiegowym. Najważniejsze

uchwały, które zostały podjęte to uchwała nr 324 dotycząca zmian w Programie Operacyjnym związanych z wprowadzeniem nowych typów operacji, które stanowią odpowiedź na spowolnienie gospodarcze wywołane przez pandemię COVID-19. Podziękował Komitetowi Monitorującemu i przedstawicielom Komisji Europejskiej za sprawne procedowanie tych zmian. Zmiany zostały już formalnie złożone do Komisji Europejskiej i aktualnie oczekują na zmianę decyzji w zakresie Programu Operacyjnego. Druga ważna uchwała to uchwała nr 325 dotycząca zatwierdzenia sprawozdania rocznego. W trybie obiegowym zostały również przyjęte dwie uchwały dotyczące wdrożenia zgody na stosowanie odstępstw od przyjętych kryteriów wyboru projektu. Podczas posiedzenia zostanie przekazana dodatkowa informacja na ten temat. Informacyjnie zostały przedstawione w czerwcu i lipcu fiszki projektów nadzwyczajnych stanowiących odpowiedź na sytuację związaną z COVID-19. Odbyły się również warsztaty przygotowawcze do posiedzenia Komitetu Monitorującego. Następnie omówił proponowany porządek obrad (przyjęty porządek obrad stanowi załącznik numer 2 do protokołu). Poinformował, że pani Małgorzata Lelińska poprosiła o rozszerzenie porządku obrad o stan prac nad kolejną perspektywą finansową i informacje o toczących się pracach nad Krajowym Planem Odbudowy. Poinformował, że udzieli informacji w tym zakresie na tyle, na ile jest to w tej chwili możliwe w punkcie dotyczącym spraw różnych. Zaproponował, aby szczegółowy punkt odnośnie kształtu przesądzeń w nowej perspektywie finansowej zrealizować na kolejnym posiedzeniu. Poinformował, że w punkcie dotyczącym zmian w planach działania Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej jeden z elementów fiszki zostanie wycofany.

1. Aktualny stan wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz działania związane z przeciwdziałaniem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2

Pan Łukasz Mikulec (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) zaprezentował aktualny stan wdrażania Programu oraz działania związane z przeciwdziałaniem pandemii SARS-CoV-2 (prezentacja stanowi załącznik numer 3 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski podziękował za przedstawienie prezentacji. Następnie, odnosząc się do aktualnego stanu wdrażania zauważył, że pandemia COVID-19 znacząco nie wpłynęła na opóźnienia w realizacji Programu – zarówno pod względem kontraktacji i certyfikacji, jak i postępu rzeczowego. Realizacja projektów została dostosowana do warunków takich, aby zapewnić bezpieczeństwo ich uczestnikom. Projekty pomimo pandemii mogły być wdrażane, ponieważ Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zastosowało dużą elastyczność względem beneficjentów oraz możliwość przekształcania form wsparcia na zdalne. Rozwiązania na poziomie specustawy funduszowej oraz wytycznych i indywidualnych zgód dały pewnego rodzaju tarczę dla beneficjentów. Przez cały czas liczba uczestników i wskaźniki systematycznie rosły. Z drugiej strony okres pandemii okazał się dodatkowym bodźcem inwestycyjnym.

Dzięki dodatkowym środkom na przeciwdziałanie pandemii i jej skutkom nie tylko mógł zostać osiągnięty istotny społeczny cel, ale również poprawiły się wskaźniki programu. Ułatwienia administracyjne, które zostały wdrożone umożliwiły i nadal umożliwiają realizację projektów. Następnie odniósł się do kontraktacji, która jest bardzo wysoka we wszystkich osiach priorytetowych. W osiach, w których do 100 procent brakuje kilku punktów procentowych, projekty są w fazie przygotowań. Nie ma już w Programie wolnych środków, które można by przeznaczać na inicjatywy, które nie zostały wcześniej zaplanowane. Pozostają natomiast środki, które pochodzą z oszczędności. Środki, które powracają po zakończeniu projektu stanowią średnio 10 procent alokacji. Zgodnie z ustaleniami z Ministerstwem Finansów mają one zostać wykorzystane na przeciwdziałanie skutkom COVID-19. Środki te w dalszej perspektywie będą osłaniały rynek pracy, przedsiębiorstwa, ale również dostosowywały funkcjonowanie rynku pracy, przedsiębiorstw i instytucji do warunków postpandemicznych. Przygotowana jest strategia dalszych inicjatyw, jeżeli chodzi o kwestię rynku pracy w Osi I, która ma polegać na działaniach osłonowych. Planowane jest wykorzystanie środków na pomoc osobom, które utraciły zatrudnienie w związku z pandemią, w wyniku pandemii czy też w okresie pandemii. Jest to też istotne z punktu widzenia dodatkowych alokacji, które pojawią się w ramach inicjatywy React EU, do której Program nie został zgłoszony. Oszczędności na poziomie 10 procent całego Programu zamkną się w kwocie około 2 miliardów złotych, to jest około pół miliarda euro. Tymi środkami będzie zarządzać Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej jako odpowiedź na epidemię COVID-19. Następnie odniósł się do kwestii certyfikacji. Ponad 40 procent jest wynikiem satysfakcjonującym, natomiast wyzwaniem na najbliższe miesiące i lata jest wyrównanie poziomu certyfikacji pomiędzy osiami priorytetowymi. Na koniec otworzył dyskusję w tym punkcie.

Pani Elżbieta Wielg (Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”) zadała pytanie o wsparcie kadr systemu oświaty. Poprosiła o doprecyzowanie, jak wyglądał rozkład wsparcia w poszczególnych województwach oraz w podziale na wieś i miasto.

Piotr Krasuski wyjaśnił, że jest to działanie, które uzyskało zgodę na finansowanie w poprzednim miesiącu i projekt w tym zakresie jeszcze się nie rozpoczął. Następnie poprosił przedstawiciela Ministerstwa Edukacji Narodowej o doprecyzowanie, jakie są plany w tym zakresie.

Pan Marek Lewiński (Ministerstwo Edukacji Narodowej) wyjaśnił, że wsparcie nie zostało jeszcze udzielone. Ośrodek Rozwoju Edukacji opracował procedurę grantową i najprawdopodobniej w przyszłym miesiącu uruchomi grant dla Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli oraz bibliotek. Szkolenia dla nauczycieli rozpoczną się najprawdopodobniej w okresie od listopada do grudnia 2020 roku.

Pan Piotr Krasuski zadeklarował, że na następnym posiedzeniu Komitetu zostaną przedstawione informacje o tym, jak realizowana jest procedura, jak wygląda rozkład wsparcia oraz przede wszystkim efekty działań adresowanych walce z COVID-19.

Pani Aleksandra Wąsik (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) w kontekście szkoleń dla nauczycieli zadała pytanie o działania w ramach projektu „Lekcja: Enter”. Zapytała ilu nauczycieli zostało przeszkolonych w ramach tego projektu w zakresie edukacji zdalnej.

Pan Marek Lewiński wyjaśnił, że wsparcie w projekcie „Lekcja: Enter” jest podzielone na poszczególne regiony, jednak w chwili obecnej nie dysponuje szczegółowymi danymi. Zaproponował, że na następnym posiedzeniu Komitetu przedstawi zestawienie zawierające rozkład szkoleń w podziale na poszczególne województwa w ramach przedmiotowego projektu.

Pani Cinzia Masina odnosząc się do wysokiego poziomu kontraktacji podziękowała za wykonaną pracę, dzięki której udało się zaadaptować do działań, które były konieczne lokalnie. Szczególnie dobre wrażenie, jeżeli chodzi o poziom kontraktacji robi Oś V. Zwróciła uwagę, że wzrost wsparcia nastąpił przede wszystkim w odniesieniu do osób pracujących. Wynika to z działań, które były realizowane po to, aby osoby pracujące nie wpadły w kategorię osób bezrobotnych, co ma pozytywny skutek. Podkreśliła jednak, że Europejski Fundusz Społeczny ma się skupiać na osobach najbardziej podatnych i wrażliwych – tych, którzy nie pracują, nie są aktywni. Zauważyła, że w tych okolicznościach trzeba jednak wspierać również tych, którzy mogą potencjalnie stać się bezrobotni. Na koniec przekazała informację, że do Komisji Europejskiej wpłynęła skarga od osoby, która pracuje w systemie ochrony zdrowia jako pracownik administracyjny. Skarga odnosiła się do tego, że personel administracyjny nie otrzymał dodatkowego wsparcia, które było oferowane pracownikom medycznym, mimo tego, że personel administracyjny także musi pracować w dłuższych godzinach i jest narażony na ryzyko. Być może warto byłoby skierować wsparcie również dla tej grupy zawodowej. Zauważyła, że warto pochylić się nad kwestią potencjalnych oszczędności w Programie i tego, na jakie dodatkowe działania, w tym także zdrowotne czy prozdrowotne mogą zostać przeznaczone.

Pan Piotr Krasuski odniósł się do wzrostu postępu rzeczowego. W warunkach pandemii większość działań, która została uruchomiona, gdzie odbiorcami były osoby fizyczne, a nie instytucje, skierowana była do osób pracujących. Zauważył, że te działania osłaniające nie są jednak powodem wzrostu wsparcia dla osób pracujących. Na razie na poziomie systemu informatycznego ten wzrost nie jest tak widoczny, ponieważ zaraportowane jest wsparcie dla około 20 tysięcy osób, a zgodnie z szacunkami ostateczna wartość rzeczowa tego postępu wyniesie około 400 do 500 tysięcy osób. Podkreślił, że postęp będzie widoczny jeszcze bardziej w kolejnych miesiącach. Wzrost wskazany w prezentacji spowodowany jest raczej wsparciem dla kadr medycznych i opiekuńczych, ponieważ te projekty realizowane są od kwietnia.

Realizowane są wypłaty dodatków do wynagrodzeń oraz zapewnienie środków ochronnych w opiece społecznej i medycznej. Następnie poprosił o przekazanie skargi, o której informowała pani Masina. Działanie skierowane na wsparcie personelu administracyjnego w ochronie zdrowia nie było przewidywane w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczy pracowników w instytucjach medycznych i opieki całodobowej. Problemem było to, że kadra rotowała między instytucjami, to znaczy pracowała w kilku instytucjach na raz. Żeby ten stan ograniczyć zostało wprowadzone ograniczenie rotacji. Projekt Narodowego Funduszu Zdrowia ma za zadanie zrekompensować straty dochodów w związku z koniecznością wyboru przez kadrę medyczną jednego miejsca pracy. Wymóg ograniczenia rotacji nie dotyczy kadry administracyjnej. Na koniec zadeklarował, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej przeanalizuje tę kwestię i odniesie się do skargi.

Pani Mirosława Hamera (Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych) przekazała prośbę, aby kolejne zestawienia przygotowywać w ujęciu danych już zrealizowanych i dopiero planowanych.

Pan Piotr Krasuski wyjaśnił, że dane statystyczne prezentowane jako stan realizacji mają tylko charakter retrospektywny - dotyczą uczestników i wydatków uprzednio rozliczonych i sprawozdanych. Natomiast dane dotyczące edukacji miały charakter informacyjny względem działań uruchomionych, ale nie zrealizowanych w okresie pomiędzy posiedzeniami Komitetu Monitorującego.

2. Przyjęcie Roczego Planu Działania na 2020 rok dla Osi I w zakresie kompetencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Pani Sylwia Kowalczyk (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) zaprezentowała Roczny Plan Działania na 2020 rok dla Osi I w zakresie kompetencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie (prezentacja stanowi załącznik numer 4 do protokołu). Sprostowała, że okres realizacji przewiduje przyszły rok, natomiast fiszka będzie zakontraktowana jeszcze w tym roku.

Pan Piotr Krasuski podziękował za przedstawienie prezentacji i wobec braku głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania w sprawie zatwierdzenia zmian w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla I Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 opracowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. W głosowaniu wzięło udział 30 osób, z czego 29 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, a 1 osoba wstrzymała się od głosu, przy braku głosów przeciwko. Tym samym uchwała została przyjęta.

3. Zmiana w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 2.6 i 2.8 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w zakresie kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Pan Piotr Krasuski przekazał wyjaśnienia do tego punktu. Po licznych uwagach i wątpliwościach zgłoszonych podczas warsztatów w odniesieniu do fiszki w Działaniu 2.8 dotyczącej wsparcia procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zdecydowało o wycofaniu tej fiszki z porządku obrad. Rozwiązania tam zawarte miały podnieść wskaźnik liczby osób, które opuściły opiekę instytucjonalną i rozpoczęły opiekę środowiskową, jednak w świetle obecnie obowiązujących przepisów prawnych, zwłaszcza Ustawy o pomocy społecznej nie ma możliwości na przeprowadzenie faktycznej zmiany. Pojawiały się różne koncepcje tej fiszki - skupienie się na usamodzielnianiu lub na osobach, które jeszcze w opiece instytucjonalnej się nie znalazły, ale oczekują w kolejce na takie miejsce, jednak w Programie Operacyjnym wskaźnik jest wskazany w jednoznaczny sposób – przeniesienie z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej zależy na tym, żeby pilotaż deinstytucjonalizacji rzeczywiście pokazał koszty, procedury, sposoby organizacji tego typu usług, a nie dotyczył jedynie zmiany statusu osoby z wymagającej opieki na niewymagającą opieki. Dlatego fiszka została skierowana do dalszych prac. Temat deinstytucjonalizacji bardzo mocno wiąże się z koniecznością przygotowania dla Polski ram strategicznych deinstytucjonalizacji na nową perspektywę. Wyraził nadzieję, że w ciągu najbliższych tygodni widoczne będą efekty prac Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które jest odpowiedzialne za wypełnienie tego warunku. Przypomniał, że w obszarze usług społecznych ten warunek będzie wypełniony poprzez dokument strategiczny, jakim jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu. Powinny w nim zostać zawarte przesądzenia o tym, jak będzie wyglądała strategia przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Nie są jeszcze znane przesądzenia tego programu, co powoduje, że podwójnie trudno jest tę fiszkę procedować. Wskazywali na to również podczas warsztatów przedstawiciele strony społecznej. Następnie wyraził nadzieję, że będzie przestrzeń do realizacji podobnej fiszki i gotowość do zastosowania ram prawnych oraz strategiczne rozstrzygnięcia na poziomie warunku podstawowego, który w najbliższych miesiącach musi być spełniony i sposób tego spełnienia w postaci dokumentu musi być podany do publicznej wiadomości. Gdyby tak się nie stało, środki z Programu Operacyjnego w wysokości 40 milionów złotych będą musiały zostać przeznaczone na inny cel. Zobowiązał się, że będzie to również cel społeczny i związany z deinstytucjonalizacją, ale być może innego rodzaju usług. Podsumowując wskazał, że procedowana będzie tylko fiszka dotycząca działania 2.6 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Następnie otworzył dyskusję w temacie deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Pan Adam Zawisny (Grupa ON Inclusion 14-20) podkreślił w imieniu środowiska osób z niepełnosprawnościami, że przyjmuje informację o wycofaniu fiszki z olbrzymim smutkiem. Przyznał, że fiszka w aktualnej wersji nie mogłaby być procedowana na Komitecie Monitorującym, bo w takim kształcie nie ma szans osiągnąć swoich celów. Nie ma w niej kluczowych elementów, które były ustalane na warsztatach w marcu i kwietniu, takich jak komponent krajowy. Fiszka została oparta na czterech makroregionach, które miałyby działać w sposób zupełnie odrębny od siebie i nieskoordynowany. Niezbędny jest komponent, który wdroży w trybie natychmiastowym postulowane od wielu lat zmiany związane chociażby z mieszkalnictwem wspomaganiem i kwestią decyzji administracyjnych. Deinstytucjonalizacja usług społecznych musi zawierać komponent krajowy, któremu będzie przewodniczyło Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z udziałem partnerów samorządowych i społecznych oraz organizacji pozarządowych. W innym wypadku nie ma to racji bytu. Mimo tego, że na wsparcie domów pomocy społecznej przeznaczonych jest 32 miliony złotych, w dalszym ciągu systemowo nie jest rozwiązana kwestia zapewnienia bezpieczeństwa osób, które przenoszone są z instytucji do wsparcia w społeczności lokalnej. Niezbędne jest potwierdzenie przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wcześniejszych publicznych deklaracji, że stworzy strategię w formie co najmniej polityki publicznej razem z Ministerstwem Zdrowia. Tym samym byłyby to jedne, wspólne krajowe ramy deinstytucjonalizacji. Zauważył, że przekazane do tej pory materiały są ze sobą niespójne i nie można z nich stworzyć jednolitych krajowych ram, a interwencje również będą niespójne. Chodzi o warunkowość podstawową, której niedotrzymanie tworzy ryzyko utraty 25 procent całkowitej alokacji dla Polski. Wyraził opinię, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych staje na wysokości zadania jeśli chodzi o deinstytucjonalizację, ale właściwy departament – Departament Integracji i Pomocy Społecznej nie podejmuje od lat żadnych działań w tym zakresie. Stwierdzenie, że spełnienie warunkowości w tym zakresie równa się 90% jest fałszywe. Zaaapelował, żeby Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stworzyło strategię, w której będą zawarte prace pięciu grup roboczych w zakresie osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej, osób w kryzysie bezdomności i osób w kryzysie zdrowia psychicznego. Materiały powinny w ciągu dwóch – trzech tygodni mieć już charakter całościowy. Grupy pracują społecznie i przeznaczyły na tę pracę już ponad 3 tysiące godzin pracy społecznej. Zawarcie w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu „zajawek deinstytucjonalizacji” nie spełni warunkowości podstawowej. Na koniec zaaapelował do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o publiczną deklarację stworzenia strategii co najmniej o charakterze polityki publicznej oraz ścisłej współpracy z Ministerstwem Zdrowia. Zaaapelował również do Ministerstwa Zdrowia o współpracę z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w obrębie już stworzonych grup roboczych, które łączą

przedstawiciele instytucji samorządowych, organizacje osób z niepełnosprawnościami, ekspertów oraz przedstawiciele instytucji rządowych. Zaapelował o natychmiastowe rozpoczęcie prac nad nową fiską, żeby stworzyć fiskę możliwą do realizacji.

Pan Piotr Krasuski podzielił zdanie Pana Zawisnego o tym, że pozostało bardzo mało czasu i prace muszą zostać znacząco zintensyfikowane. Jeżeli chodzi o przywołaną przez Pana Zawisnego kwestię 32 milionów złotych wyjaśnił, że chodzi o środki na zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego w instytucjach opiekuńczych. Każdy projekt tego typu jest opatrzony deklaracją, że środki nie przyczynią się do dalszej instytucjonalizacji, mają one charakter przejściowy – osłonowy dla osób, które mieszkają w tych instytucjach i zatrudnionej tam kadry. Następnie odniósł się do kształtu i rangi dokumentów w zakresie deinstytucjonalizacji. Przypomniał, że zgodnie z planami polskiego rządu i deklaracji, jaka została złożona, ramy mają być wypełnione przez kilka dokumentów - Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu, Strategię na rzecz osób niepełnosprawnych oraz tzw. Policy paper w zakresie ochrony zdrowia. Może łatwiej byłoby, gdyby stanowiły jeden dokument, ale nie jest to wymóg ze strony przepisów unijnych, a formalne osiągnięcie tego warunku jest możliwe w kilku dokumentach. Najważniejsza jest treść tych dokumentów, aby znalazły się tam długofalowe działania w zakresie deinstytucjonalizacji poszczególnych obszarów. Część z tych reform już się dzieje, natomiast te polityki i działania powinny się wzajemnie widzieć – muszą być skoordynowane. Jeżeli chodzi o treść Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu zauważył, że jego projekt nie został do tej pory przekazany do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, natomiast otrzymał zapewnienie, że w ciągu kilku dni zostanie przekazany. Zostanie on zweryfikowany i oceniony pod kątem spełnienia warunków podstawowych na nową perspektywę. Planowane jest też rozpoczęcie nieformalnego dialogu z Komisją Europejską, tak żeby mogła ona również wyrazić swoje oczekiwania.

Pani Dorota Rybarska-Jarosz (Konwent Dyrektorów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej) zadeklarowała w imieniu wszystkich Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, że przygotowany został nowy kształt projektu, który można by w ciągu najbliższych dwóch lat wdrożyć, zrealizować i przetestować w nim pewne działania w zakresie deinstytucjonalizacji. Jest to inne podejście niż to, które było zaproponowane w fiszce, a które było obarczone błędem prawnym – mogło skutkować dość niebezpiecznymi sytuacjami dla samych beneficjentów. Podkreśliła, że jeżeli do połowy października udałoby się spotkać w gronie strony rządowej, samorządów regionów i strony społecznej może udałoby się na ostatnim w tym roku posiedzeniu Komitetu Monitorującego wypracować i zaakceptować kształt fiski. Zadeklarowała gotowość ze strony Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej do pracy nad tym projektem. Poprosiła Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o zorganizowanie spotkania w zakresie nowego projektu fiski nie później niż 15 października.

Pan Piotr Krasuski podziękował za tę deklarację oraz dotychczasową pomoc Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej. Podkreślił, że konieczne jest zapewnienie zgodności z Programem Operacyjnym. Trwały dyskusje nad propozycjami alternatywnymi wobec fiszki, która była procedowana na warsztatach, jednak w opinii Instytucji Zarządzającej nie spełniały wymogów Programu Operacyjnego, a więc nie zapewniały przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej – czyli innego systemu organizacji opieki, a nie wyjścia z systemu opieki. Podziękował za deklarację dalszych prac nad fiszką, zaapelował jednak o odłożenie decyzji o dalszych pracach do momentu otrzymania projektu Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu.

Pani Magdalena Dziubek-Grudzińska (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) odniosła się do kwestii warunkowości podstawowej. Potwierdziła, że przygotowanie ram deinstytucjonalizacji jest częścią warunkowości podstawowej zarówno w warunku dotyczącym opieki społecznej, jak i warunku dotyczącym zdrowia. Komisja Europejska dopuszcza możliwość, żeby te ramy zostały ujęte w oddzielnych dokumentach. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, jako koordynator spełnienia warunków podstawowych będzie patrzyło na oba te dokumenty. Oprócz grup roboczych do spraw celów polityki powstały również grupy robocze koordynujące spełnienie warunków w poszczególnych celach, w tym grupa koordynująca spełnienie warunków w celu polityki numer cztery. W czwartym kwartale tego roku planowane jest spotkanie online z poszczególnymi instytucjami odpowiedzialnymi za spełnienie poszczególnych warunków o stanie ich wypełnienia. Zobowiązała się, że po spotkaniu Instytucja Zarządzająca prześle informację z ustaleniami z tego spotkania do członków Komitetu Monitorującego. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej przekazuje do Komisji Europejskiej wyłącznie te dokumenty, które spełniają warunki. Tak się stało w przypadku warunku numer 4.1 dotyczącego strategicznych ram na rynku pracy. Dzieje się to w procesie nieformalnym, a Komisja Europejska odpowiada czy zgadza się z danym podejściem, a jeśli nie, prosi o uzupełnienia. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zakłada, że w przypadku deinstytucjonalizacji proces będzie wyglądał dokładnie tak samo.

Pan Piotr Krasuski zauważył, że ta dyskusja pokazuje, że należy w większym stopniu zaangażować i poinformować członków Komitetu Monitorującego o stanie spełniania warunkowości podstawowej. Zobowiązał się do tego, że na następnym posiedzeniu Komitetu zostanie zaprezentowany stan spełnienia wszystkich warunków, które dotyczą Europejskiego Funduszu Społecznego. Następnie zakończył dyskusję w tym punkcie.

Pan Łukasz Mikulec zaprezentował Roczny Plan Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (prezentacja stanowi załącznik numer 5 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski sprostował informację w prezentacji dotyczącą alokacji w projekcie – wynosi ona 10 milionów złotych, a nie 40 milionów złotych jako podano w prezentacji. Następnie rozpoczął dyskusję w tym punkcie.

Pan Adam Zawisny podkreślił w imieniu Pana Krzysztofa Kurowskiego i swoim, że fiszka była procedowana i tworzona w sposób właściwy ze względu na Konwencję Narodów Zjednoczonych. Pogratulował Biuru Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, że taka fiszka została stworzona.

Pani Cinzia Masina poinformowała, że zdaniem Komisji Europejskiej ustawa wdrażająca Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych powinna być realizowana razem ze strategią deinstytucjonalizacji, która jest kompleksowa i wielosektorowa. Powinna też zawierać elementy deinstytucjonalizacji. W tym miejscu zaznaczyła, że kwestia deinstytucjonalizacji nie dotyczy jedynie osób z niepełnosprawnościami, dlatego należy ją włączyć również do innych strategii, które powinny zostać przygotowane, w odniesieniu do włączenia społecznego, a także obniżenia poziomu ubóstwa.

Pan Piotr Krasuski wyjaśnił, że warunek w zakresie deinstytucjonalizacji jest wypełniany przez kilka dokumentów. Kluczowym dokumentem w zakresie usług społecznych jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu. Kolejnym dokumentem jest Strategia na rzecz osób niepełnosprawnych. Strategia przeszła już proces konsultacji społecznych i jest bardzo dobrze odbierana przez środowisko. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej dyskutowało o niej również z Komisją Europejską w lipcu w ramach dialogu roboczego. Strategia wypełnia również inny warunek podstawowy związany z wdrażaniem Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, ale zawiera także różne przesądzania odnośnie deinstytucjonalizacji usług względem osób z niepełnosprawnością. Wypełnianie warunków podstawowych stanowi rodzaj struktury macierzowej, gdzie jeden warunek wypełnia więcej niż jeden dokument, a jeden dokument wypełnia więcej niż jeden warunek.

Pani Joanna Charytonowicz (Komisja Europejska) nawiązując do wypowiedzi pani Masiny w zakresie warunkowości podstawowej uzupełniła, że Komisji Europejskiej chodzi również o podkreślenie wagi warunkowości horyzontalnej dotyczącej wdrożenia Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych. Komisja Europejska w oparciu o artykuł 19 Konwencji, który mówi o niezależnym życiu i włączeniu w społeczność lokalną, oczekiwałaby kompleksowej, multisektorowej strategii deinstytucjonalizacji usług przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami w Polsce. Zasugerowała, żeby położyć nacisk na stworzenie tej strategii w ramach Strategii dla osób z niepełnosprawnościami, której założenia zostały przedstawione w lipcu na specjalnie poświęconym temu spotkaniu. Komisja Europejska chciałaby przesunąć uwagę z dokumentu dotyczącego włączenia społecznego i redukcji

ubóstwa na Strategię na rzecz osób niepełnosprawnych, ponieważ pewne zapisy Konwencji mogą być wdrożone poprzez określenie zapisów strategicznych w obszarze deinstytucjonalizacji. Podkreśliła, że deinstytucjonalizacja dotyczy nie tylko osób z niepełnosprawnościami, ale też wielu innych grup, dlatego też Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu byłby dobrym miejscem na włączenie działań z zakresu deinstytucjonalizacji. Powinna zostać zapewniona spójność między dokumentami, a osoby, które pracują nad opracowaniem tych dokumentów powinny ze sobą ściśle współpracować. Wyraziła nadzieję na przyszłe rozmowy i spotkanie robocze dotyczące tego tematu.

Pan Piotr Krasuski zauważył, że rozstrzygnięcia co do tego, jak te dokumenty będą się uzupełniać będą możliwe dopiero wtedy, kiedy projekty poszczególnych dokumentów będą gotowe i będzie można je czytać łącznie.

Pan Adam Zawisny odniósł się do kwestii związanej z Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Strategią do spraw osób z niepełnosprawnościami. Zauważył, że biorąc pod uwagę artykuł 19 oraz rekomendacje Komitetu ONZ dla Polski z 2018 roku powinna powstać strategia deinstytucjonalizacji, która nie będzie dotyczyć tylko osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami stanowią znaczną część grupy osób starszych, grupy osób mających problem ze zdrowiem psychicznym, grupy osób w kryzysie bezdomności, a także znaczna część osób w pieczy zastępczej. Jeżeli w ramach Strategii na rzecz osób z niepełnosprawnościami zostałyby dodane i szczegółowo opisane kwestie dotyczące każdej z tych grup dokument znacznie zwiększyłby swoją objętość. Strategia musiałaby wziąć pod uwagę zmianę form instytucjonalnych takich jak domy pomocy społecznej, zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze i inne. Należy stworzyć jedną politykę publiczną albo strategię deinstytucjonalizacji, która obejmowałaby zarówno sferę usług społecznych, jak i zdrowotnych. Między tymi obszarami występuje duża niespójność, która jeszcze się pogłębia, a działania z funduszy europejskich mogłyby te niespójności niwelować. Niezbędna jest jedna strategia i jej wpływ na wszystkie instytucje. W innym wypadku nie będzie możliwości zapewnienia tych działań dla wszystkich grup. Zaaapelował o zmianę podejścia tak, aby dobrze wykorzystać fundusze unijne i za 10 lat być w zupełnie innym miejscu.

Pan Piotr Krasuski wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania w sprawie zatwierdzenia zmian w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla II Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 opracowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W głosowaniu wzięły udział 32 osoby, z czego 32 osoby opowiedziały się za przyjęciem uchwały, nikt nie wstrzymał się od głosu, przy braku głosów przeciwko. Tym samym uchwała została przyjęta.

4. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 4.1 i 4.2 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój opracowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Pan Bartosz Siemiątkowski (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) zaprezentował zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 4.1 i 4.2 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (prezentacja stanowi załącznik numer 6 do protokołu).

Pan Grzegorz Kubalski (Związek Powiatów Polskich) zapytał o cel i zasadność tworzenia odrębnej platformy mającej na celu współdziałanie czy współtworzenie w pracy zdalnej w ramach administracji w sytuacji, gdy podobne systemy są już tworzone. Zapytał, na czym będzie polegała konkretna korzyść z tego projektu.

Pan Piotr Krasuski wyjaśnił, że urzędy napotykają na ten sam problem, który napotykają nauczyciele, uczniowie i szkoły, a więc brak jednolitego rozwiązania, umożliwiający wzajemną komunikację. Chodzi o komunikację między urzędami oraz między urzędem a obywatelami. Chodzi o organizację spotkań i konferencji w oparciu o jeden, bezpieczny z punktu widzenia bezpieczeństwa teleinformatycznego system i konieczność uniknięcia problemów o charakterze interoperacyjności.

Pan Michał Przymusiński (Ministerstwo Cyfryzacji) dodał, że jest to system komplementarny, system zdalnej pracy i nauki. Nie jest to tylko platforma e-learningowa, ale odpowiedź na potrzeby urzędów. Następnie odniósł się do korzyści z tego systemu. Ministerstwo Cyfryzacji jest liderem w Polsce wdrażania rozwiązań dostępności cyfrowej, która staje się masowa. Ostatnie badania fundacji „Widziałni” wskazały na to, że po wdrożeniu przez Ministerstwo Cyfryzacji rozwiązań cyfrowych skokowo poprawiła się dostępność cyfrowa w Polsce. Zaletą tego systemu jest interoperacyjność. To rozwiązanie zostanie ściśle zintegrowane z rozwiązaniami dla urzędników. Istotną kwestią jest bezpieczeństwo. Urzędy w kontaktach między sobą i z obywatelami powinny korzystać z oprogramowania co do którego jest pewność, że nie występują tam ograniczenia prawne albo zagrożenia bezpieczeństwa od strony technicznej. Kolejny istotny aspekt to zintegrowanie systemu z istniejącymi i wdrażanymi obecnie przez Ministerstwo Cyfryzacji rozwiązaniami centralnymi. Podobne rozwiązanie zostało przygotowane kilka dni wcześniej dla samorządów i w ciągu kilku dni zgłosiło się około 50 jednostek, które zadeklarowały chęć migracji na te rozwiązania. Proponowane rozwiązanie ma już w tej chwili bardzo jasno określoną grupę.

Pan Piotr Krasuski wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania w sprawie zatwierdzenia zmian w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 4.1 i 4.2 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 opracowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W głosowaniu wzięły udział 33 osoby, z czego 28 osób opowiedziało się za przyjęciem

uchwały, 5 osób wstrzymało się od głosu, przy braku głosów przeciwko. Tym samym uchwała została przyjęta.

5. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi V w zakresie kompetencji Ministerstwa Zdrowia

Pan Paweł Szymański (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) zaprezentował zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi V w zakresie kompetencji Ministerstwa Zdrowia (prezentacja stanowi załącznik numer 7 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski podziękował za prezentację i zaproponował, żeby dyskutować nad pięcioma fiszkami zawartymi w tym planie działań po kolei. Zwrócił szczególną uwagę na czwarty projekt dotyczący reformy w zakresie zdrowia psychicznego. Nawiązał do działań sukcesywnie prowadzonych od 2016 roku jako innowacje społeczne. W 2016 roku został uruchomiony konkurs na stworzenie zdeinstytucjonalizowanych modeli w zakresie zdrowia psychicznego. Powstało kilkanaście modeli, a realizacja jednego z nich spowodowała strukturalną zmianę. W 2017 roku zostały przedstawione nowe założenia w ramach Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Czwarty projekt stanowi upowszechnienie modelu, który został już faktycznie przyjęty. Następnie otworzył dyskusję w tym punkcie.

Pani Małgorzata Lelińska (Konfederacja Lewiatan) zapytała, dlaczego niektóre instytucje zrezygnowały z organizacji warsztatów przed Komitetem Monitorującym. W tym punkcie omawiana jest grupa projektów, odnośnie do której nie było warsztatów. Podkreśliła, że warsztaty, również w formie zdalnej, są bardzo potrzebne i jest to dobra praktyka, żeby znacznie wcześniej zapoznać się z niektórymi tematami i udoskonalić fiszki przed posiedzeniem Komitetu Monitorującego.

Pan Piotr Krasuski wyjaśnił, że ze względu na szczególne warunki epidemiczne Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę, żeby przed Komitetem Monitorującym przygotowanie fiszek przebiegało w postaci konsultacji bądź przez udostępnienie ich na stronie Instytucji Pośredniczącej, zebranie uwag i odniesienie się do nich, bądź organizacje warsztatów online. Jeżeli ten trend będzie nadal utrzymywany i nadal będzie mocno ograniczona możliwość spotkania się fizycznie, tak jak miało to miejsce do tej pory, Instytucja Zarządzająca będzie wymagać od każdej instytucji organizacji warsztatów online. Wydaje się, że większość instytucji wybrała drogę warsztatów online i żywej dyskusji. Jeżeli nadal konieczne będzie funkcjonowanie w formule zdalnej, Instytucja Zarządzająca będzie zachęcać do organizacji spotkań online. Następnie rozpoczął procedowanie projektów. Nie zgłoszono do nich uwag.

Pani Cinzia Masina wyraziła opinię, że wszystkie te projekty są bardzo potrzebne. Zapytała o sposób finansowania tych projektów w sytuacji, gdy w osi priorytetowej dotyczącej zdrowia zobowiązania zostały w 100 procentach wypełnione. Oprócz oszczędności, które były przywołane wcześniej, w jaki sposób planowane jest sfinansowanie tych działań. Dodała, że Europejski Fundusz Społeczny powinien być

wykorzystywany na tego typu działania i jest wiele możliwości na wykorzystanie tego funduszu. Być może te fiszki mogłyby dostać dodatkowe finansowanie.

Pan Piotr Krasuski podziękował za tę wypowiedź. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej czeka na uwagi i stanowisko Komisji Europejskiej w tym zakresie. Wyjaśnił, że chodzi o dyskusję odnośnie zagospodarowania dodatkowych środków w ramach inicjatywy europejskiej React EU. Będzie to kilka miliardów euro, które zasilą obecną perspektywę finansową dodatkowymi środkami. Wśród priorytetów jest walka ze skutkami pandemii oraz zielony ład i cyfrowa gospodarka. Zadeklarował gotowość do dyskusji i pokazania strategii wykorzystania środków w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój do końca okresu programowania. Następnie wyjaśnił, że środki na sfinansowanie tych pięciu projektów zostały zabezpieczone. Wiosną, po wybuchu pandemii środki z pierwotnej alokacji zostały zamrożone i w pierwszej kolejności została wykorzystana nadkontraktacja, czyli oszczędności. Wynikało to ze stanowiska Ministerstwa Finansów, które wyraziło zgodę na wykorzystywanie oszczędności i nadkontraktację, ale tylko w obszarze przeciwdziałania pandemii COVID-19. Środki z pierwotnej alokacji zostały teraz odmrożone, a więc pomimo tego, że kontraktacja w osi dotyczącej zdrowia przekroczyła 100 procent, pozostała jeszcze wolna alokacja. Następnie odniósł się do dyskusji odnośnie React EU i możliwości zagospodarowania dodatkowych środków z przeznaczeniem na Europejski Fundusz Społeczny. Trwają dyskusje na ten temat oraz poszukiwanie nowych inicjatyw i projektów. Trzeba mieć świadomość, że nie muszą być one realizowane na poziomie krajowym, ale również w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. Najpierw należy ustalić potrzeby inwestycyjne, których nie można zaspokoić własnymi środkami, a potem przypisać je do właściwego poziomu. Dodał, że bilateralne spotkanie Instytucji Zarządzającej z Komisją Europejską w najbliższych tygodniach jest potrzebne. Poprosił Komisję Europejską o przesłanie stanowiska i jej propozycji oraz zadeklarował, że Instytucja Zarządzająca proponuje spotkanie w tym zakresie.

Pani Cinzia Masina podziękowała za wyjaśnienia odnośnie finansowania fiszek. Zdaniem Komisji Europejskiej należy przyrzeć się temu, czy realizowane działania wypełniają wszystkie potrzeby w różnych grupach oraz czy mogą być dalej rozszerzane, również przy pomocy dodatkowych środków. Poinformowała, że Komisja Europejska stoi na stanowisku, żeby działania z Europejskiego Funduszu Społecznego były również finansowane poprzez React EU albo na poziomie krajowym albo na poziomie regionalnym. Powinno to zostać omówione na spotkaniu dwustronnym.

Pan Piotr Krasuski poinformował, że na kolejnym posiedzeniu Komitetu zostanie przedstawione stanowisko odnośnie React EU. Dodał również, że trwa przygotowywanie Krajowego Planu Odbudowy, który będzie finansowany poza polityką spójności z Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania

Odporności. Wyraził nadzieję, że kompleksowa informacja zostanie przedstawiona na następnym posiedzeniu, a do tego czasu będą znane ramy finansowe, jak również stan prac nad Krajowym Planem Odbudowy również mocno przyspieszy. Potwierdził dostępność środków finansowych na zakontraktowanie działań, które zostały przedstawione. Wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania w sprawie zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla V Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia. W głosowaniu wzięło udział 28 osób, z czego 28 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, nikt nie wstrzymał się od głosu, przy braku głosów przeciwko. Tym samym uchwała została przyjęta.

6. Zmiana w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 2.19 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Pani Hanna Kądziała (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) zaprezentowała zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 2.19 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (prezentacja stanowi załącznik numer 8 do protokołu).

Pani Dorota Rybarska-Jaros zapytała, czy wśród beneficjentów szkoleń będą również pracownicy administracji szczebla regionalnego. Dodała, że dostępność dotyczy praktycznie wszystkich. Na poziomie regionu administracja publiczna wspomaga w zakresie Ustawy o dostępności swoje jednostki, ale także gminy i inne jednostki na swoim terenie. Poza tym Regionalne Ośrodki Pomocy Społecznej zatrudniają osoby zajmujące się opiniowaniem niektórych projektów pod kątem spełnienia wymogów z ustawy Prawo budowlane pod kątem grup osób z niepełnosprawnościami. Zadała pytanie, czy ten szczebel administracji regionalnej będzie mógł brać udział w tych szkoleniach.

Pan Bogdan Bieniek (Związek Miast Polskich) zadał pytanie o podejmowaną w marcu uchwałę dotyczącą Działania 2.19, mówiącą o stworzeniu w Polsce dużego ośrodka, który ma pomagać w temacie dostępności, jeśli chodzi o projektowanie uniwersalne. Zapytał, co się dzieje z tym projektem. Odniósł się do zaprezentowanej informacji, zgodnie z którą nie są wyszczególnione zawody czy podmioty, do których projekt jest skierowany. Zwrócił natomiast uwagę, że jeżeli chodzi o jednostki samorządu terytorialnego, szczególnie starostwa powiatowe i urzędy, pracują tam urzędnicy, którzy wydają ostateczne pozwolenia na budowę. Ich wiedza i świadomość są bardzo ważne w całym procesie. Zaapelował o zachowanie właściwej proporcji w taki sposób, aby wsparcie było kierowane także do nich.

Pan Marek Wysocki (Centrum Projektowania Uniwersalnego, Grupa ON Inclusion 14-20) dziękując za wypowiedź pana Bogdana Bieńka stwierdził, że ma podobne wątpliwości, ale idące w nieco innym kierunku. Zaznaczył, że aktualnie zostanie już uruchomiona wiązka projektów z czego jeden został już zrealizowany dla szeroko

pojętej administracji architektonicznej, w efekcie czego 2,5 tysiąca urzędników zostało przeszkolonych. Aktualnie, do 12 października będą przyjmowane wnioski w ramach konkursu na wyłonienie Ośrodka wsparcia, którego celem jest kompleksowe wspieranie administracji publicznej. Odnosząc się do kwestii wsparcia kadr jednostek samorządu terytorialnego pan Wysocki stwierdził, że jest to kierunek, w którym urzędnicy będą mogli mieć więcej wiedzy w pozyskiwaniu bardziej szczegółowych rozwiązań na bieżące inwestycje realizowane ze środków publicznych. Odnosząc się do przedstawionej propozycji kolejnego projektu, pan Wysocki zauważył, że być może jego działania są bardziej nakierowane na typowych praktyków. Pomimo, że zgłaszał do projektu swoje wątpliwości na warsztatach to w prezentacji nie znalazło się wyjaśnienie co do efektywności przeszkolenia 3,5 tysiąca architektów, budowlańców itd. W tym kontekście wspomniał, że Centrum Projektowania Uniwersalnego wygrało konkurs na szkolenie studentów z uniwersalnego projektowania i samo przeszkolenie dydaktyków stanowi ogromne wyzwanie. Zaznaczył, że jest to grupa docelowa mało podatna na tego typu szkolenia. Tym samym należy pochylić się nad kwestią powiązania obligatoryjności tych szkoleń w kontekście wymogów prawnych. Pan Wysocki zaproponował, żeby stworzyć mechanizm obowiązujący w projektach polegający na tym, że proces ubiegania się o zlecenia w jednostkach publicznych, czyli takich od których wymaga się w tej chwili pełnej dostępności, jest oparty o spełnienie przesłanki w zakresie obowiązkowego przeszkolenia z projektowania uniwersalnego. W przeciwnym wypadku, jeżeli w projekcie pozostawimy tę dobrowolność to może się okazać, że realizacji wskaźnika na poziomie 3,5 tysiąca architektów i budowlańców nie uda się osiągnąć, ponieważ dojdzie do sytuacji, w której szkolenia będą wyłącznie oparte na teorii i empatii w stosunku do osób z niepełnosprawnościami. Na tym etapie wdrażania powinno się już iść w kierunku konkretnych rozwiązań organizacyjnych. Wspomniał, że projekt polegający na funkcjonowaniu Centrum obsługi inwestora publicznego, który jest na etapie realizacji jest doskonałym polem do działania. W opinii pana Wysockiego alokacja w wysokości 5 milionów złotych powinna zostać przeznaczona nie na szkolenie kolejnej liczby pracowników, tylko na stworzenie systemu, który wypracuje mechanizm obligatoryjnej weryfikacji kwalifikacji pod kątem projektowania uniwersalnego. Cały proces powinien wyglądać tak samo jak w przypadku podnoszenia kwalifikacji przez lekarzy. Podkreślił, że w prezentacji była mowa o szkoleniach prowadzonych przez praktyków, których na chwilę obecną nie ma. Pan Wysocki zaznaczył, że 90% obecnie budowanych obiektów nie spełnia w 100% zasad projektowania uniwersalnego. Cały proces polega wyłącznie na dostosowaniu do istniejących przepisów prawnych, a nie odnosi się do idei projektowania uniwersalnego. Zaapelował, aby planowane w projekcie środki przeznaczyć na budowanie systemu szkolnictwa wewnętrznego architektów, powiązania z izbą architektoniczną oraz izbą inżynierów budownictwa, żeby stworzyć kompleksowy system doszkalania architektów. Kolejną istotną kwestią wymagającą podkreślenia jest wypracowanie tzw. parametryzacji, czyli systemu, w którym osoby

ocenijący czy dany projekt jest dobrze skonstruowany pod kątem dostępności mogły zweryfikować ten projekt pod kątem zapewnienia dostępności dla różnych grup z niepełnosprawnościami. Taka parametryzacja była kiedyś realizowana w niektórych krajach Unii Europejskiej, w ramach programów unijnych. W tym miejscu podkreślił, że w Polsce jest już najwyższa pora, aby projektantom wskazać szczegółowo rozwiązanie oraz sposób w jaki będzie oceniany ich projekt pod kątem dostępności. Należy poważnie zastanowić się czy warto w tym momencie przeznaczać środki na szkolenie, które będzie na poziomie podstawowym. Czy nie lepiej rozpocząć już działania, które wpłyną na zwiększenie wymagań w stosunku do projektantów, bo tylko taki sposób może spowodować, że te projekty będą wymuszały oczekiwaną jakość. Zasugerował, że poprzez zastosowanie e-learningu czy innych narzędzi można obecnie stworzyć system doszkalania pracowników związanych z ideą projektowania uniwersalnego.

Głos zabrał **pan Piotr Krasuski**, który na wstępie przypomniał, że Program Operacyjny zatwierdzony przez Komisję Europejską działa w oparciu o zapisy celów szczegółowych. W każdym celu zostały sformułowane działania, natomiast do każdego działania przypisane są wskaźniki produktu i rezultatu. Podkreślił również - w kontekście potencjalnych zmian dokonywanych w Programie, że po decyzji Komitetu Monitorującego należy również uzyskać zgodę Komisji Europejskiej. Pan Krasuski potwierdził, że w Programie przewidziano odrębne działanie czy odrębny typ operacji na stworzenie Centrum obsługi inwestora publicznego, gdzie konkurs na jego wyłonienie trwa do 12 października. Poinformował, że przewidywany wskaźnik obejmuje utworzenie jednego Centrum obsługi inwestora. Zgodnie z założeniami głównym zadaniem Centrum będzie udzielanie porad i konsultacji dla inwestorów publicznych, także samorządów, ale wyłącznie w zakresie, kiedy samorząd występuje jako inwestor. Reasumując, kiedy samorząd terytorialny planuje coś wybudować, na przykład budynek użyteczności lokalnej, wówczas taki projekt przygotowany przez stronę publiczną może być skonsultowany pod względem dostępności i idei projektowania uniwersalnego. Drugim odrębnym typem działań, również owskaźnikowanym w Programie jest propozycja projektu, o którym mowa na posiedzeniu, czyli szkolenia z jednej strony dla architektów, a z drugiej strony dla służb architektoniczno-budowlanych nadzoru budowlanego, także samorządu terytorialnego. W tym miejscu odnosząc się do planowanej do osiągnięcia w projekcie wartości wskaźnika 3,5 tysiąca osób pan Krasuski zaznaczył, że ta wartość wynika z przyjętej wartości docelowej w Programie. Tym samym nie można w chwili obecnej wycofać się, czy zrezygnować z osiągnięcia założonej wartości docelowej i przeznaczyć alokację na coś innego. Ponieważ w takiej właśnie formie Program został zatwierdzony przez Komitet Monitorujący i tak uzgodnione zostały zapisy z Komisją Europejską. W przypadku tego konkretnego projektu chodzi o przygotowanie służb nadzoru budowlanego, które nadzorują proces inwestycyjno-budowlany ze strony samorządu, ale również proces architektoniczny od strony rynku.

W takiej formule samorząd terytorialny nie występuje w roli inwestora, ale w charakterze organu nadzoru. Projekt zakłada szkolenia dla osób, które pracują w nadzorze, aby wyposażyć ich w kompetencje i wiedzę na jakie aspekty prawne i pozaprawne powinna zostać zwrócona szczególna uwaga w procesie projektowania. Pan Krasuski zgodził się z panem Wysockim, że sama świadomość tej problematyki to stanowczo za mało i na tym etapie istnieje potrzeba wprowadzenia rozwiązań prawnych. Natomiast wyłącznie tym projektem nie uda zmienić się obowiązującego systemu prawnego. Zaznaczył, że za nadzór nad tym działem administracji odpowiada Ministerstwo Rozwoju i tam powinny być kierowane uwagi dotyczące konieczności potwierdzania i uzupełniania kwalifikacji w zakresie uniwersalnego projektowania. Odpowiadając na pytanie Pani Doroty Rybarskiej dotyczące katalogu potencjalnych beneficjentów szkoleń potwierdził, że z uwagi na przepisy prawne odnoszące się do procesu nadzoru budowlanego, jak również sposobu określenia wskaźników w Programie, pracownicy Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej nie będą mogli uczestniczyć w szkoleniach.

Pan Krzysztof Kurowski zgłosił potrzebę wzmocnienia aspektów projektowania uniwersalnego nie tylko w kontekście organizacji szkoleń, ale również w formie wymogów prawnych obowiązujących w procesie projektowania i planowania przestrzennego. Dodatkowo warto poddać analizie propozycję konieczności realizacji projektu we współpracy, z co najmniej jedną organizacją działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Pan Piotr Krasuski wyjaśnił, że z uwagi na czas, czyli koniec 2020 roku, nawet dokonując zmian prawnych nie można mieć gwarancji, że uda się zrealizować jakiegokolwiek działania do końca okresu programowania. Natomiast zapewnił, że można do tego wrócić w kolejnej perspektywie finansowej. Na chwilę obecną istnieje potrzeba realizacji działań w proponowanej w projekcie formule. W tym miejscu zapewnił, że założenia projektu były szeroko konsultowane z izbami zawodowymi architektów, inżynierów budownictwa, gdzie wyraźnie deklarowano wolę uczestnictwa w tego typu szkoleniach. Poziom świadomości tej problematyki w środowisku jest bardzo różny. Pan Krasuski podkreślił, że nawet wśród osób, które powinny znać idee projektowania uniwersalnego również w wymiarze praktycznym, ten poziom jest jeszcze niewystarczający.

Pan Adam Zawisny poparł postulat pana Kurowskiego w kontekście potrzeby wzmocnienia kwestii uniwersalnego projektowania w istniejących przepisach prawa związanych z projektowaniem i planowaniem przestrzennym. Należy się zastanowić na ile byłyby przydatne dalsze działania, być może w zakresie wypracowania kolejnych elementów prawnych i pozaprawnych, które idą stosunkowo powoli. Obecnie podejmowane działania związane z Kodeksem Urbanistycznym czy działania podejmowane w Ministerstwie Rozwoju w kontekście mieszkalnictwa są niewystarczające. W tym miejscu pan Zawisny przypomniał, że wzmocnienie tych

działań jest istotne w kontekście transpozycji Europejskiego Aktu o Dostępności. Zaznaczył, że działania związane z budowaniem świadomości są niezwykle ważne, ale wydaje się, że należałoby je połączyć z jakimś dodatkowym elementem, bo zakładane w projekcie dwa dni szkolenia to stanowczo za mało. W kontekście wzmocnienia efektywności planowanych szkoleń poparł również uwagę pana Kurowskiego odnośnie współpracy, z co najmniej jedną organizacją działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Zaznaczył, że obecne kryterium premiujące numer

2 jest niewystarczające i warto ten wymóg realizacji projektu w partnerstwie z co najmniej jedną organizacją społeczną na rzecz osób z niepełnosprawnościami wprowadzić. Dotychczasowe doświadczenia z realizacji podobnych projektów pokazują, że jest to istotny element, który zapewnia odpowiednią jakość. Natomiast aktualne założenia projektu dotyczące jedynie zatrudnienia trenera z niepełnosprawnością mogą być działaniem niewystarczającym. Wymóg realizacji projektu w partnerstwie z organizacją nie wydaje się być trudny do spełnienia, z uwagi na fakt, że organizacji realizujących dobrze jakościowo tego typu działania jest całkiem sporo.

W odpowiedzi **pan Piotr Krasuski** wyjaśnił, że co do ostatniego postulatu polegającego na zmianie kryterium premiującego na kryterium dostępu i utworzenie tym samym wymogu formalnego partnerstwa Instytucja Zarządzająca może się zgodzić i wprowadzić autopoprawkę.

Pani Dominika Tadla (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) doprecyzowała zmianę kryterium premiującego w tym względzie, czyli zamiast sformułowania „projekt realizowany jest we współpracy z organizacją pozarządową” na „projekt realizowany jest w partnerstwie z organizacją pozarządową”.

W odpowiedzi **pan Adam Zawisny** stwierdził, że idealnym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie wymogu realizacji projektu w partnerstwie z organizacją pozarządową na poziomie kryterium dostępu. Natomiast zdaje sobie sprawę z trudności jakie ta zmiana może powodować na dalszym etapie, wobec powyższego potwierdził, że wersją minimum jest określenie wymogu formalnego partnerstwa na poziomie aktualnego kryterium premiującego.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że z uwagi na doświadczenia i losy niektórych projektów partnerskich w Działaniu 2.16 lepszym rozwiązaniem byłoby pozostawienie wymogu partnerstwa w wersji minimum, czyli na poziomie kryterium premiującego.

Pan Przemysław Herman (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) uzupełniając wypowiedź pana Krasuskiego zaznaczył, że warto popatrzeć na ten projekt w szerszym kontekście, mianowicie w korelacji i uzupełnieniu z programem Dostępność Plus w kontekście szkoleń dla architektów czy inżynierów budowlanych. Wspomniał również, że w toku konsultacji założeń projektu właśnie brak wiedzy

architektów i to osób, które pełnią tę funkcję – nie są studentami, ale są architektami od wielu lat - wskazywany jest jako jedno ze źródeł takiego stanu rzeczy, jaki mamy obecnie. Zgodził się z panem Wysockim w kontekście braku obiektów architektonicznych i braku obiektów, które są przygotowane zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania. Potwierdził również, że w ciągu dwóch dni szkolenia nie da się wszystkich profesjonalnie przeszkolić z tej tematyki. Niemniej, nie ulega wątpliwości, że istnieje również potrzeba działań w postaci szkoleń o charakterze świadomościowym. Pan Herman wspomniał, że pierwsza edycja tego wsparcia realizowana dla urzędników szczebla powiatowego pokazała, że poziom wiedzy jest dramatycznie niski, jeżeli chodzi o świadomość potrzeb i rozwiązań dla osób z niepełnosprawnościami. Stąd też propozycja Instytucji Zarządzającej w zakresie realizacji tych szkoleń. Zwrócił uwagę, że jako wykładowców dopuszcza się również możliwość zatrudniania wykładowców z zagranicy, którzy mają większe doświadczenie w projektowaniu tego typu budynków. Tę możliwość należy również traktować jako odpowiedź na deficyt tego typu specjalistów w Polsce. Na potwierdzenie potrzeby planowanych w projekcie szkoleń pan Herman poinformował, że fiszka została skonsultowana ze środowiskiem zawodowym w postaci Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, która skupia około 15 tysięcy architektów w całym kraju. Izba uznała, że jest potrzeba przeprowadzenia tego typu szkoleń, zwłaszcza w formie online, celem dostosowania formuły wsparcia do rzeczywistych potrzeb odbiorców. W kontekście uzupełnienia podejmowanych działań czy wzmocnienia ich oddziaływania poprzez zmianę w obowiązujących przepisach prawa pan Herman podzielił pogląd pana Wysockiego dotyczący konieczności wypracowania właściwego mechanizmu. Natomiast wymaga to przede wszystkim wspólnego zastanowienia się koncepcyjnego być może z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju lub Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego w jaki sposób skutecznie premiować podnoszenie kwalifikacji wśród zawodowych architektów. Reasumując zaznaczył, że nie powinno być wątpliwości co do potrzeby realizacji tego typu projektu polegającego na działaniach świadomościowych, natomiast kwestią sporną jest element uzupełniający te działania.

W tym kontekście **pan Piotr Krasuski** uzupełnił, że funkcjonuje Rada Dostępności, przed którą obecnie stoi bardzo duże zadanie w postaci przeglądu prawodawstwa. Zaznaczył, że Rada ma możliwość formułowania własnych propozycji legislacyjnych rozwiązań. W tym kontekście przywołał przykład rozwiązania stosowanego we Francji, gdzie architekt, który zaprojektuje coś niedostępnego jest po upomnieniu administracyjnie karany. Być może jest to rozwiązanie, nad którym warto się w ramach Rady zastanowić.

Pan Marek Wysocki potwierdził, że będąc członkiem Rady Dostępności zgłasza tego typu propozycje. Wskazał, że niektóre kwestie wymagają zmian prawnych, natomiast jest to proces długotrwały. Odnosząc się do informacji pana Hermana w kontekście

zainteresowania szkoleniami ze strony Izby Architektów stwierdził, że są deklaracje stawiane na wyróst. Ze swojego doświadczenia przywołał przykład, że pomimo tego, że były prowadzone szkolenia w Izbach poświęcone dostępności i projektowaniu uniwersalnemu to zainteresowanie nimi było znikome. Oczywiście samą formułę szkoleń również trzeba dostosować, ponieważ dwudniowe wyjazdy mogą zainteresować co najwyżej 1/3 tych osób z wskazywanej wartości docelowej wskaźnika. Natomiast pozostałe osoby, celem osiągnięcia zakładanej wartości docelowej, trzeba będzie jakąś inną formułą zachęcić albo nawet przymusić. Stąd też prośba do Związku Miast Polskich o zmianę niektórych zapisów regulaminów oraz Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówień, aby zlecenia powierzać wyłącznie pracowni, która ma udokumentowane doświadczenie w projektowaniu obiektów zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego lub przeszła szkolenie, które może realizować nawet organizacja pozarządowa. Jeszcze raz podkreślił potrzebę poszukiwania tego typu mechanizmów w podejmowanych działaniach. W opinii pana Wysockiego jesteśmy na etapie, w którym powinniśmy wejść już na wyższy poziom profesjonalizmu. W tym miejscu nie zgodził się z panem Adamem Zawisnym i panem Krzysztofem Kurowskim, że należy wprowadzać do tego projektu partnera z organizacji pozarządowych. Zauważył, że następuje pewna gloryfikacja tego środowiska, że ma obszerną wiedzę w zakresie dostępności i jej rozwiązań. Natomiast w całym procesie nie chodzi o to, żeby zapewnić udział osoby z niepełnosprawnością, ale żeby ta osoba była faktycznie profesjonalistą w danej dziedzinie. W tym kontekście zaznaczył, że czym innym jest audyt, a czym innym inwentaryzacja obiektów pod względem dostępności. Pan Wysocki poruszył kwestię szkoleń nadzoru budowlanego, które były już realizowane w ramach Działania 2.16. Zapytał o efekty tych działań i odpowiedź, ile dokładnie osób z planowanej grupy zostało przeszkolonych. Aktualnie widać, że te dwa projekty nakładają się na siebie, więc warto również zadać pytanie czy osoby przeszkolone w tamtym projekcie, mogą się szkolić w planowanym projekcie. W dalszej kolejności pan Wysocki bardzo dobrze ocenił pomysł wprowadzenia systemu e-learningu, gdzie warto być może skorzystać z doświadczenia szkół wyższych w tym zakresie. W tym miejscu podzielił się informacją, ile czasu może chcieć poświęcić architekt na doszkolenie w tej materii. Jeżeli szkolenie miałoby być dobrowolne to wystarczy jeden dzień, natomiast jeżeli miałoby to być czymś wymuszone to te kwalifikacje mogłyby być podnoszone w ciągu 7 dni. Kończąc wypowiedź jeszcze raz podkreślił, że zawsze istnieje potrzeba podejmowania działań świadomościowych, ale mogą być one realizowane w formie współpracy, a niekoniecznie partnerstwa z organizacją pozarządową.

Pan Piotr Krasuski zauważył, że ścierają się różne punkty widzenia, ale o to właśnie chodzi na posiedzeniu Komitetu, żeby te różne głosy reprezentować i się równoważyć. Zauważył, że aktualna propozycja projektu z proponowanymi kryteriami wyboru stara się stworzyć takie interdyscyplinarne konsorcjum, które z jednej strony zawiera obligatoryjne kryterium dostępu, jakim jest wymóg uczestnictwa w którejś z organizacji

zawodowych architektów czy też inżynierów budownictwa na poziomie co najmniej okręgowym. Natomiast dodatkowe punkty premiujące można otrzymać za spełnienie kryterium izby krajowej. W taki sposób zostało to skonstruowane, aby wymusić zaangażowanie i uczestnictwo w organizacji, która skupia specjalistów określonego typu, żeby zwiększyć szansę na skuteczną rekrutację. Pan Krasuski podzielił pogląd pana Wysockiego w kontekście bardzo ambitnych założeń, co do planowanej wartości docelowej wskaźnika. Należy dostrzegać te ryzyka, ale one istnieją nie tylko w tym obszarze, ponieważ począwszy od szkoleń nauczycieli po osoby bezrobotne występuje problem z rekrutacjami. Z kolei nie zawsze występują prawne instrumenty, które obligują określone podmioty do udziału w projektach, w związku z czym wiele projektów rzeczywiście boryka się z problemami rekrutacyjnymi. Natomiast w przypadku proponowanego projektu Instytucja Zarządzająca stara się z góry ten problem mitygować. Chodzi o szczegółowe formalne partnerstwo, gdzie z jednej strony będziemy mieli organizację, izbę, a z drugiej strony organizacje pozarządowe. Natomiast układ i powodzenie tego partnerstwa zależy od zaangażowania wszystkich stron. To nie zawsze jest tak, że organizacja pozarządowa musi prowadzić szkolenia. Ona może być wyczulona na pewne kwestie związane chociażby z konkurencyjnością tych szkoleń, z budowaniem pewnego pozytywnego przekazu. Z kolei strona służb architektonicznych, może być odpowiedzialna za kwestie techniczne i jakościowe. Biorąc pod uwagę powyższe Instytucja Zarządzająca rekomenduje przyjęcie tego kryterium premiującego z autopoprawką w wersji proponowanej przez pana Kurowskiego. W odpowiedzi na pytanie pana Wysockiego o efekty działań szkoleniowych w pierwszym projekcie pilotażowym w Działaniu 2.16 to udało się z trudem osiągnąć zakładaną wartość docelową, czyli 1500 osób. Aktualnie proponowany projekt zakłada znacznie szerszą grupę docelową, także bardziej różnorodną tematykę szkoleń i lepiej sprofilowaną na konkretne potrzeby. Z uwagi na powyższe pan Krasuski zapewnił, że będzie również możliwość przeszkolenia tych samych osób, które skorzystały z tej formy wsparcia w poprzednim projekcie. Dodatkowo, ten pierwszy projekt w pierwszej fazie realizowało konsorcjum złożone tylko i wyłącznie z organizacji pozarządowych, wobec powyższego tamte szkolenia miały charakter wyłącznie świadomościowy i angażujący osoby od strony praw i wczuwania się w sytuację osób z niepełnosprawnością. Szkolenia te budowały elementarną wiedzę na temat dostępności. W obecnie proponowanym projekcie sam program szkoleniowy obejmuje w sumie 16 godzin lekcyjnych. Natomiast formuła e-learningu ma być odpowiedzią na duże zaangażowanie zawodowe architektów w inne sprawy.

Pan Marek Wysocki przyznał, że poprzedni projekt był mocno nacechowany w pierwszym punkcie na promowanie idei projektowania uniwersalnego, a dodatkiem miało być to szkolenie świadomościowe. Natomiast przez specyficzny wybór partnerów kompletnie się to zmieniło. Pan Wysocki podzielił się informacją, że na projektowanie uniwersalne poświęcano dwie do czterech godzin, natomiast pozostały

czas wykorzystywano na podstawy i zajęcia świadomościowe. Oczywiście doświadczenie pokazuje, że i takie działania są niezwykle ważne i potrzebne. Pan Wysocki przyznał również, że istotne wydaje się kryterium premiujące współpracę z organizacją pozarządową. Natomiast należałoby się bardziej skupić na budowaniu partnerstwa pomiędzy organizacjami samorządu architektów, inżynierów budownictwa czy Towarzystwa Urbanistów Polskich, bo to jest niezwykle istotne w ujęciu projektowania uniwersalnego. W tym miejscu ponownie zachęcił, żeby w ramach tego projektu wytworzyć też mechanizmy, o których wspominał wcześniej. W tym kontekście ważne jest porozumienie ze Związkiem Miast Polskich, aby w dokumentacji oferowanych zamówień i zleceń wprowadzić zapisy o potwierdzonej jakości, czyli realizacji zadań zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Można to osiągnąć tylko poprzez wymuszenie, że architekci przejdą odpowiednie szkolenie. Zaoferował pomoc w zespół z przedstawicielem Związku Miast Polskich w opracowaniu tego typu rekomendacji czy zalecenia. Na koniec zaznaczył, że jest duża różnica pomiędzy szkoleniem prowadzonym w pierwszym projekcie w Działaniu 2.16, a oferowanym w obecnie proponowanym projekcie. W pierwszym projekcie szkolenie było również dedykowane urzędnikom administracji publicznej, którzy byli delegowani ze swoich instytucji. Natomiast obecny projekt zakłada szkolenie w szczególności architektów.

Pan Piotr Krasuski skorygował, że szkolenia będą również oferowane służbom nadzoru budowlanego.

W odpowiedzi **pan Marek Wysocki** zauważył, że jest to znikoma liczba. Dodatkowo podkreślił, że nadzór budowlany jest w całym procesie ważny, natomiast jeszcze bardziej istotne jest to jak zaczną projektować architekci, ponieważ nadzór jest wyłącznie od kontroli.

Pan Piotr Krasuski zgodził się z przedmówcą, natomiast zaznaczył, że w obecnym projekcie nikt nie definiuje na sztywno składu grupy docelowej. Jest ona ponad dwukrotnie liczniejsza niż poprzednio, natomiast istnieje możliwość elastycznego przepływu uczestników pomiędzy projektami właśnie z uwagi na ryzyko, że nie uda się osiągnąć założonej wartości docelowej. Odnosząc się z kolei do postulowanych zmian prawnych zapewnił, że Instytucja Zarządzająca jest gotowa i otwarta do dyskusji, natomiast obecny projekt traktuje zupełnie o czymś innym.

Pan Marek Wysocki podkreślił, że proponowane zmiany prawne są procesem długotrwałym, natomiast łatwiejsze na ten moment wydaje się dostosowanie regulaminów zamówień w poszczególnych miastach do realizacji inwestycji w duchu projektowania uniwersalnego.

Pan Piotr Krasuski podziękował za informację i jeszcze raz podkreślił, że jest to temat na inny projekt.

Pan Bogdan Bieniek zgłosił otwartość i gotowość Związku Miast Polskich do wprowadzania do dokumentacji czy regulaminów zamówień wymogu w postaci

przygotowania do projektowania zgodnie z zasadami dostępności. Zaznaczył, że jest to dobry i pożądany kierunek.

Pan Piotr Krasuski podziękował obu przedmówcom za tę gotowość i obiecał powrócić do tematu wdrożenia tego mechanizmu w przyszłości. Potwierdził, że dobrze byłoby wypracować dobre praktyki najpierw na poziomie samorządowym, żeby potem móc je rozpropagować. Zaprosił do udziału w dyskusji na forum Rady Dostępności oraz funkcjonujących przy niej grupach roboczych. Zaznaczył, że istnieje potrzeba szerokiej dyskusji w jaki sposób proponowane rozwiązania w tym zakresie sfinansować ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Zamknął dyskusję w tym punkcie informując o wprowadzeniu autopoprawki w zakresie kryterium premiującego numer 2 z doprecyzowaniem o formalnym partnerstwie z organizacją pozarządową.

Wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia szczegółowych kryteriów wyboru projektów zawartych w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 2.19 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 opracowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej z jedną zmianą uzgodnioną w toku dyskusji. W głosowaniu wzięło udział 31 osób, z czego 26 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, nikt nie był przeciw, a 5 osób wstrzymało się od głosu. Tym samym uchwała numer 332 została przyjęta.

II dzień posiedzenia – środa, 30 września 2020 roku

7. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok oraz przyjęcie Roczego Planu Działania na 2021 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej

Pani Anna Komorowska (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) omówiła zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok oraz założenia Roczego Planu Działania na 2021 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej (prezentacja stanowi załącznik numer 9 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski podziękował za prezentację oraz otworzył dyskusję w tym punkcie informując, że będzie się ona odbywała etapami, według kolejności omawianych fiszek.

W odniesieniu do pierwszego projektu pn. Szkolenia i doradztwo dla kadr poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w Działaniu 2.10 **pan Sławomir Wittkowicz** (Forum Związków Zawodowych) zapytał o kwestię wykorzystania już wypracowanych elementów w projektach zrealizowanych w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zaznaczył, że chodzi o wcześniej realizowany projekt pn. Opracowanie instrumentów do prowadzenia diagnozy psychologiczno-pedagogicznej (TROS-KA), który nie spotkał się z dużym entuzjazmem

i stosowaniem przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, co wynikało chociażby z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych. Tym samym poprosił o wyjaśnienie na ile planowany do realizacji od stycznia 2021 roku projekt zakłada jakąś modyfikację. W tym kontekście niezwykle istotne jest wzięcie pod uwagę spostrzeżeń pracowników poradni, którzy mocno akcentowali brak narzędzi elektronicznych do monitorowania niektórych elementów. Oczywiście poparł ideę projektu służącą rozwiązywaniu problemu powszechnej dostępności do usług pedagogiczno-psychologicznych, natomiast z zastrzeżeniem, że nie będzie to powielaniem niedoskonałości z pierwszego etapu wsparcia w tym zakresie.

Pan Marek Lewiński wyjaśnił, że projekt będzie realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji sprawującym pieczę nad 16 poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, które otrzymają granty. Tym samym w ramach tego projektu wszystkie poradnie psychologiczno-pedagogiczne zostaną objęte wsparciem. Odnosząc się do dotychczasowych doświadczeń wspomniał, że w przypadku narzędzia TROS-KA to jest tylko jedno z narzędzi, które będzie wykorzystywane i upowszechniane. Również katalog wychowania i kształcenia integracyjnego pracuje nad narzędziem do weryfikacji TROS-KI i też ewentualnych zmian w samym narzędziu. Dodatkowo, warto wspomnieć o trzech projektach, które w obecnej chwili są realizowane przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Uniwersytet SWPS, a które zakładają wypracowanie pewnych narzędzi do diagnozy psychologiczno-pedagogicznej i działań post-diagnostycznych. Te narzędzia zostaną wypracowane w przyszłym roku z zamiarem ich szerokiego upowszechnienia. Podsumowując Ministerstwo Edukacji Narodowej jest w tym momencie praktycznie na końcu realizacji poszczególnych projektów. Natomiast, samo upowszechnianie wypracowanych narzędzi będzie się odbywało poprzez specyficzny nadzór Ośrodka Rozwoju Edukacji jako centralnego ośrodka, który odpowiada za kształcenie związane z obszarem psychologiczno-pedagogicznym. W kontekście planowanego projektu niezbędne będzie permanentne podnoszenie kompetencji tych instytucji, które będą szkolone. W momencie, kiedy te 16 ośrodków uzyska granty, zapewne pojawią się poszczególne pytania za strony poradni, tym samym ważna będzie informacja zwrotna co ewentualnie należałoby w samej koncepcji zmodyfikować. Podsumowując, nadzór Ośrodka Rozwoju Edukacji jest niezbędny i wydaje się, że samo upowszechnienie poprzez szkolenia w obecnej chwili jest konieczne. Pan Lewiński zaznaczył, że Ministerstwo Edukacji Narodowej ma zaplanowane środki pomocy technicznej na działania informacyjno-promocyjne służące między innymi upowszechnieniu wyników i narzędzi wypracowanych w ramach realizowanych projektów.

Pan Piotr Krasuski podziękował za wyjaśnienia oraz zaproponował przejście do dyskusji nad kolejną fiszką projektu pozakonkursowego dotyczącego tworzenia e-materiałów dydaktycznych do kształcenia ogólnego – etap III.

Pan Sławomir Wittkowicz zapytał czy w ramach odbioru e-materiałów mieści się kwestia modyfikacji zintegrowanej platformy edukacyjnej, żeby umożliwić działanie wideokonferencji. Czy jest to raczej związane z odrębnym projektem realizowanym z innych środków. Pojawiają się wątpliwości dotyczące możliwości tej platformy, żeby można było ją wykorzystywać w pracy na jeszcze szerszą skalę, w szczególności zaś przy elementach nauczania zdalnego, co jest niezwykle istotne.

W odpowiedzi **pan Piotr Krasuski** wyjaśnił, że obecnie realizowany jest w trybie nadzwyczajnym projekt Ministerstwa Edukacji Narodowej i Centrum Informatyczne Edukacji, w którym rozbudowywana jest platforma o moduł komunikacyjny umożliwiający tego typu pracę. Zgodnie z założeniami projektu w ciągu kilku miesięcy taka funkcjonalność na platformie zostanie uruchomiona.

Celem uzupełnienia **pan Marek Lewiński** wyjaśnił, że w chwili obecnej zostały podpisane dwie umowy, w tym jedna z firmą Microsoft. Platforma dysponuje dwoma komunikatorami – jeden to ZOOM, drugi to Microsoft Teams. Na platformie znajdują się dokładne filmiki instruktażowe w jaki sposób skorzystać z tych narzędzi. Aktualnie są one widoczne tylko i wyłącznie dla zalogowanych użytkowników. Czyli każdy nauczyciel i każde dziecko w momencie, kiedy zaloguje się na platformę mają dostęp do komunikatorów. Ważną informacją dla nauczyciela jest to, że platforma jest już dodatkowo połączona z Systemem Informacji Oświatowej, także nauczyciel będzie miał widoczną całą klasę i ta funkcjonalność już działa.

Pan Piotr Krasuski poprosił o potwierdzenie czy w przypadku szkół, które ze względu na sytuację sanitarno-epidemiczną przeszły w tryb nauczania zdalnego, nauczyciele mogą już korzystać z tego narzędzia. Dodatkowo pozostaje pytanie czy narzędzie jest na pełnej licencji i nie ma w związku z tym problemu w przypadku połączeń ZOOM dłuższych niż 40 minut. Bo do tej pory właśnie lekcje szkolne trwały 40 minut ze względu na używanie niekomercyjnej wersji ZOOM.

Pan Marek Lewiński wyjaśnił, że kwestia dotycząca samych narzędzi do wideokonferencji jest dosyć specyficzna. Przyznał, że nie do końca posiada informację jak bardzo otwarte jest centrum Microsoft, bo zakup licencji też wygląda trochę inaczej. Czasami wersje trialowe nie mogą wykorzystywać większej liczby osób na danym spotkaniu czy uzyskiwać wsparcia dla większej liczby osób. Zadeklarował, że pozyska dokładne informacje, jak wygląda kwestia związana z licencją i jak bardzo jest ona otwarta. W tym miejscu pan Lewiński potwierdził, że szkoły bardzo skorzystają z udostępnionej funkcjonalności. Poinformował, że Ministerstwo Edukacji Narodowej posiada dokładne dane statystyczne, ile osób dziennie loguje się na platformę e-podręczniki. Istnieje również możliwość wyselekcjonowania materiałów po poszczególnych obszarach, które z nich są wykorzystywane najczęściej. Po części to też będzie takim swoistym narzędziem ewaluacyjnym na podstawie którego będzie możliwość w przyszłości tworzyć

e-materiały w obszarach, w których jest największe zapotrzebowanie. Na koniec zadeklarował przekazanie informacji bezpośrednio po zakończeniu Komitetu odnośnie wersji narzędzia, która została udostępniona.

Pan Piotr Krasuski zwrócił się z prośbą o pilne przekazanie tej informacji, która jest bardzo istotna. W tym kontekście zaznaczył, że jeżeli te funkcjonalności w pełni działają i są dostępne dla wszystkich zalogowanych użytkowników to byłby to przełom, którym warto się pochwalić, z uwagi na wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Zauważył, że nie wszystkie instytucje oświatowe mają w chwili obecnej wiedzę o pełnych funkcjonalnościach. Poprosił więc o taką informację dla wszystkich członków Komitetu zaznaczając, że jest to coś co powinno się naprawdę mocno komunikować.

Pan Marek Lewiński potwierdził, że taka informacja zostanie niezwłocznie przekazana. Wyraził również nadzieję, że za chwilę ruszy kampania promocyjno-informacyjna, która wskaże dokładnie informacje z jakich środków zostały wytworzone materiały i jakie dokładnie funkcjonalności znajdują się na platformie.

Pani Aleksandra Wąsik poinformowała, że jej instytucja branżowa również współpracuje z Microsoftem i odnośnie tych nowych funkcjonalności to Microsoft dysponuje wersją edu, która funkcjonuje w ramach pakietu Office 365. Wspomniany pakiet jest dostępny za darmo dla wszystkich instytucji edukacyjnych. Nawiązując do limitu połączeń poinformowała, że jeżeli nauczyciel posiada pakiet Office365, dysponuje również aplikacją Teams, która nie ma ograniczeń co do długości połączenia. Dodatkowo ostatnio została tam uruchomiona usługa, dzięki której 300 osób jednocześnie może brać udział w spotkaniu. Tym samym, jeżeli nauczyciel nie korzysta z aplikacji ZOOM, to jeżeli korzysta z Teamsa to połączenia są nielimitowane w ramach tej darmowej licencji na Office 365. Także jeżeli nauczyciel posiada pakiet Office365 to może założyć sobie konto na domenę i korzystać w sposób nielimitowany z tej platformy. Niemniej zgodziła się z panem Krasuskim, że szkoły nie do końca wiedzą, jak z tego korzystać i nie mają też informacji odnośnie tej aplikacji, więc tutaj na pewno przydałaby się większa promocja i informacja w tym zakresie.

Pan Piotr Krasuski dodał, że założeniem do rozbudowy Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej była też, jak sama nazwa wskazuje integracja wszystkich instrumentów w jednym miejscu. To znaczy, żeby e-materiały, również zadania i ocenianie w formie zdalnej i ta bezpośrednia komunikacja często wizualna były zintegrowane w ramach jednej platformy. Wiadomo, że nikt nie będzie budował na nowo aplikacji typu ZOOM czy Teams tylko na platformie osadza się jedno z gotowych rozwiązań. Więc nawet jeżeli istnieje możliwość korzystania przez sektor edukacji z tych licencji edukacyjnych to i tak tym krokiem dalej miało być zintegrowanie tych wszystkich instrumentów, które do tej pory funkcjonowały osobno, w jednym miejscu.

Pan Sławomir Wittkowicz wyraził zdanie na temat ograniczeń i możliwości związanych z korzystaniem z programu Teams oraz Zoom. Zaznaczył jednocześnie, że jedną z barier w wykorzystaniu dostępnych technologii jest brak dostępu do szerokopasmowego Internetu.

Pan Piotr Krasuski podziękował za dyskusję i potwierdził, że jak tylko pan Lewiński przekaże informację zostanie ona przesłana dalej.

Celem uzupełnienia w kontekście pełnej świadomości udostępnianych funkcjonalności **pan Marek Lewiński** wskazał na kampanię promocyjno-informacyjną. Dodatkowo wskazał, jak już wcześniej podkreślał, że upowszechnienie najlepiej odbywa się poprzez szkolenia. W tym miejscu zobowiązał się, że przekaże również informację, jak to szkolenie będzie w obecnej chwili wyglądało, ile osób z poszczególnych regionów bierze udział w szkoleniu. Wyraził przekonanie, że niebawem każdy dowie się o platformie e-podręczniki.pl., a podejmowane działania informacyjno-promocyjne pozwolą zdecydowanie rozpropagować platformę. Wyraził również nadzieję, że liczba tych użytkowników będzie na poziomie milion dziennie, tak jak już bywało w okresie topowym przy wyświetleniu materiałów 4 100 000 razy w ciągu jednego dnia.

Pan Piotr Krasuski podziękował za dyskusję w tym punkcie oraz zaproponował omówienie fiszki konkursu w zakresie przeglądu i aktualizacji podstaw programowych kształcenia w zawodach w Działaniu 2.10.

Na wstępie **pani Małgorzata Lelińska** poinformowała, że dla ułatwienia przesłała wczoraj swoje uwagi do wszystkich członków Komitetu, ponieważ kryteria są dość rozbudowane, a uwagi szczegółowe, tym samym przesłany materiał powinien pomóc. Wyjaśniła, że czytając całą fiszkę nie ma wątpliwości, że wszystkim zależy na autentycznym włączeniu środowisk branżowych w pracę nad konkretnymi rozwiązaniami i na wysokiej jakości produktu. Natomiast, sformułowane kryteria są bardzo rozbudowane i momentami przeregulowane. Zwróciła uwagę, że aktualnie jesteśmy na takim etapie wdrażania Programu, kiedy są już doświadczenia z poprzednich edycji, ale też jesteśmy bogatsi w wiedzę o tym, jakie są potrzeby rynku i gospodarki. Tym bardziej powinno się teraz stawiać na wsparcie w zakresie faktycznego dopasowania do rynku, a nie zabiegi, które właściwie pomogą jedynie osiągnąć na koniec zakładane wskaźniki. W tym miejscu pani Lelińska zgłosiła ogólną uwagę do konkursu dotyczącą sposobu w jaki będą upowszechniane efekty tego projektu oraz przede wszystkim czy widać już jakieś efekty pierwszej edycji konkursu, czy jest nimi zainteresowanie w systemie i czy widać, że osiągnięte rezultaty są wykorzystywane przez strony. Odnosząc się do kryteriów wyboru zgłosiła następujące uwagi. Przywołując brzmienie kryterium dostępu numer 1 zapytała czy Rady Sektorowe ds. Kompetencji mają osobowość prawną i czy mogą być beneficjentem projektu, tak jak to jest wskazane w kryterium. W opinii pani Lelińskiej

wyda się, że nie, wobec powyższego to kryterium jest nie do zrealizowania. Punkt a) w kryterium mówi o tym, że beneficjentem może być: organizacja pracodawców, samorząd gospodarczy, stowarzyszenie zawodowe lub sektorowa rada ds. kompetencji, o ogólnopolskim zasięgu działania. W dalszej kolejności to samo kryterium mówi, że trzeba ten projekt realizować w partnerstwie lub współpracy i jeszcze raz są powtórzone te same instytucje. W tym kontekście zapytała czy intencją projektu jest to, że musi być on realizowany w partnerstwie. Jeśli tak, to powinno się uprościć kryterium poprzez modyfikację elementu mówiącego o tym, że: „beneficjentem projektu muszą być co najmniej dwa podmioty spośród następujących instytucji”, przy czym nie musi to być formalne partnerstwo, może to być współpraca. Wówczas nie powtarzamy dwa razy tego samego członu i listy instytucji, jak również nie ma wątpliwości, jak to partnerstwo powinno być zbudowane. Pani Lelińska zaznaczyła, że na końcu opisu tego kryterium jest założenie, że w sytuacji, gdy Beneficjent wykaże formalny brak możliwości pozyskania do współpracy w projekcie organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego, stowarzyszenia zawodowego lub sektorowej rady ds. kompetencji o ogólnopolskim zasięgu działania, właściwych dla danej dziedziny wyodrębnionej w ramach danej branży/branż przyporządkowanych do danego obszaru, który zostanie potwierdzony przez Instytucję Pośredniczącą, może zaangażować do współpracy minimum pięciu pracodawców właściwych dla tej dziedziny. Takie sformułowanie sugeruje, że partnerstwo powinno się z jednej strony składać z podmiotów właściwych dla każdej dziedziny i to też nie jest jednoznacznie wynikające z tego kryterium. Poprosiła o wyjaśnienie, czy mając w pierwszym obszarze łącznie pięć dziedzin to należałoby zaangażować łącznie 25 pracodawców, żeby wykazać, że jest zaangażowanie wszystkich właściwych podmiotów. Natomiast wracając do listy podmiotów, zapytała, czy należy się również odnosić do poszczególnych dziedzin. Czyli w momencie, gdy mamy np. 5 dziedzin w danym obszarze tematycznym to mamy pięciu partnerów formalnych albo pięciu partnerów reprezentujących dane dziedziny. W tym miejscu przyznała, że jest to dość skomplikowane kryterium, jak się je czyta w całości. Być może warto byłoby je podzielić albo uporządkować, bo posługujemy się na przemian sformułowaniami obszar, branża i dziedzina. Odnosząc się do kryterium dostępu nr 3 wątpliwości budzi określenie, że dodatkowe umiejętności zawodowe oraz towarzyszące im zestawy celów kształcenia i treści nauczania oraz kryteria weryfikacji tych efektów zostaną opracowane dla co najmniej połowy zawodów z każdej z dziedzin, o których mowa w kryterium dostępu nr 5. Podkreśliła, że często dziedzina składa się z jednego zawodu co oznacza, że będzie trzeba dla tego zawodu konieczne opracować jakąś umiejętność dodatkową. Odwołując się do przykładu wikliniarstwa i zawodu koszykarza – plecionkarza poddała w wątpliwość potrzebę wypracowywania dla tego zawodu jakiejś umiejętności dodatkowej, z uwagi na sens jej wykorzystywania w systemie. Natomiast skoro tak jest zbudowane kryterium, więc dla tego zawodu trzeba będzie tą umiejętność dodatkową

wypracować. Odnosząc się do kryterium dostępu nr 4 pani Lelińska wyraziła wątpliwość jak formalnie będzie akceptowane uzasadnienie wypracowania umiejętności dodatkowych w kontekście potrzeb rynku pracy. Zapytała, jak to będzie w praktyce wyglądać oraz w jaki sposób będzie to weryfikowane na etapie oceny projektu. Podkreśliła, że to uzasadnienie powinno mieć jednolitą formę dla wszystkich projektodawców. Zapytała również czy z powodu niewystarczającego uzasadnienia projektodawca może nie spełnić kryterium i odpaść z powodu zbyt luźnego, zdaniem eksperta oceniającego projekt, powiązania z daną branżą czy dziedziną. W tym samym kryterium jest również założenie, że każda organizacja branżowa uczestnicząca w projekcie, właściwa dla danej dodatkowej umiejętności zawodowej, złoży do ministra odpowiedzialnego za dany zawód propozycję wprowadzenia do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego tej dodatkowej umiejętności zawodowej. Wprowadza się tutaj nowe pojęcie, inne niż te, którego używano w pierwszym kryterium. Ponadto zauważyła, że gro działań trzeba wykonać tak naprawdę przed projektem. W tym kontekście zastanawiające jest jak wygląda taki wniosek i czy to nie jest tak, że aby go złożyć to właściwie trzeba już mieć gotowy opis tej umiejętności zawodowej przed aplikowaniem. Odnosząc się do kryterium dostępu nr 5 pani Lelińska zaproponowała, aby skupić się na tych obszarach, które są kluczowe dla gospodarki i które są wskazywane jako zawody deficytowe. Dodatkowo, powinna być też furtka dla zawodów, które są aktualnie w trakcie akceptacji, są na przykład w fazie pilotażu edukacyjnego lub takie, co do których złożono do systemu poprawne wnioski o klasyfikację zawodów i kształcenie zostanie uruchomione od roku 2021. Skoro to są nowe zawody wpisywane często z inicjatywy organizacji branżowych, to należy zakładać, że zapotrzebowanie na pracowników w tych zawodach będzie duże, natomiast umiejętności dodatkowe będą cenne i będą miały duże znaczenie dla powodzenia na rynku pracy. Tym samym należy zweryfikować ponownie tę listę w kontekście rzeczywistych potrzeb na rynku pracy. Można dać przewagę tym zawodom, na które jest relatywnie zapotrzebowanie, albo takim, które z punktu widzenia gospodarki i potrzeb społecznych będą ważne, jak chociażby branża pomocy społecznej. Dodatkowo z uzasadnienia dla tego kryterium należy usunąć informację, że konkurs jest drugim etapem realizacji projektów dotyczących opracowania programów nauczania do dodatkowych umiejętności zawodowych, ponieważ niczego ona nie wnosi. Odnosząc się z kolei do kryterium dostępu nr 8 poprosiła o wyjaśnienie czy faktycznie para recenzentów, która będzie oceniać daną umiejętność nie może się składać z nauczyciela teoretycznego przedmiotu zawodowego i nauczyciela praktycznej nauki zawodu kształcącego w danym zawodzie.

Pan Sławomir Wittkowicz podziękował pani Lelińskiej za wnikliwą analizę fiszki przedmiotowego konkursu oraz zgłoszenie uwag, które również podziela. Ponadto poprosił o wyjaśnienie intencji wpisania Sektorowych Rad do spraw Kompetencji jako potencjalnych beneficjentów projektów. Stwierdził, że nie jest to możliwe z uwagi na

fakt, że stanowi to zagrożenie podwójnego finansowania ze środków unijnych. Można byłoby się zgodzić na udział Rady Sektorowej w projekcie wyłącznie w celu integrowania różnych instytucji funkcjonujących w sektorze szkolnictwa branżowego czy zawodów z listy Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

W odpowiedzi **pan Piotr Krasuski** wyjaśnił, że powołanie i zapewnienie funkcjonowania Sektorowych Rad do spraw Kompetencji jako ciał konsultacyjno-opiniujących jest finansowane w ramach II Osi priorytetowej Programu. Dodatkowo są już uruchomione działania w zakresie wdrażania rekomendacji poprzez wsparcie bezpośrednie dla firm, dla pracowników, którzy chcą podwyższać swoje kwalifikacje w zakresie wynikającym z rekomendacji. W ostatnim czasie Instytucja Zarządzająca zwróciła się do wszystkich funkcjonujących Rad z prośbą, aby dokonały przeglądu swoich rekomendacji pod kątem zmian jakie wyniknęły w ostatnim czasie z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną. Zmieniły się poszczególne branże i aktualnie został również wypracowany katalog rekomendacji o charakterze kryzysowym. W tym kontekście warto się więc pochylić, jak pomóc poszczególnym branżom, oczywiście w takim zakresie w jakim może pomóc Europejski Fundusz Społeczny. Pan Krasuski zadeklarował, że w najbliższych miesiącach zostanie uruchomione wsparcie w tym zakresie. W tym miejscu potwierdził, że nie ma w tej sytuacji zagrożenia podwójnego finansowania o ile zakres planowanych działań w obszarze szkolnictwa zawodowego będzie jakościowo różny od tego czym zajmują się Rady na co dzień. Podkreślił, że aktualnie ze środków unijnych zapewnia się funkcjonowanie Rad, ich działania opiniująco-doradcze, formułowanie pewnych wniosków czy rekomendacji. Natomiast przedmiotem planowanego projektu jest coś zupełnie innego. Jeżeli byłoby tak, że Rada ma tylko coś zaopiniować to ona oczywiście powinna to zrobić w ramach projektu, który do tej pory jest realizowany. Natomiast jeżeli Rada miałaby coś wytworzyć i zaangażować się w obszar szkolnictwa wyższego to można byłoby to finansować w ramach planowanego projektu z pewnym ograniczeniem. W tym miejscu pan Krasuski potwierdził, że Rady nie mają własnej osobowości prawnej. Prawną osobowość mają co najwyżej Sekretariaty Rad czyli instytucje, które są beneficjentami i które powołały Rady w ramach dofinansowania ze strony Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Należałoby to oczywiście doprecyzować w treści kryteriów wyboru.

Pan Marek Lewiński podziękował za szczegółowe uwagi zgłoszone przez panią Lelińską oraz pana Wittkowicza. Odnosząc się do pierwszego pytania dotyczącego kwestii upowszechniania produktów, które powstają w ramach projektu wyjaśnił, że w pierwszej edycji konkursu zakontraktowano 11 projektów na 11 branż, które opracowują dodatkowe umiejętności dla 134 zawodów. Te projekty są jeszcze w trakcie realizacji. Obecnie trwa weryfikacja poszczególnych dokumentów i produktów wypracowanych w ramach projektów. Także wyników poprzedniej edycji konkursu aktualnie jeszcze nie ma. Natomiast, zostały upowszechnione na

Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej e-podręczniki.pl w ramach czterech zakładek wszystkie e-materiały dot. kształcenia ogólnego, kształcenia zawodowego, materiały dla doradztwa zawodowego oraz edukacji za granicą. Tym samym wszystkie produkty z poprzedniego okresu programowania zostały już tam zamieszczone. Aktualnie Ministerstwo Edukacji Narodowej przymierza się również do przenoszenia e-materiałów znajdujących się na portalu Scholaris. Znajdą się tam również materiały, które zostały wypracowane w ramach projektów kształcenia zawodowego i tych dodatkowych umiejętności w zawodach.

Pan Piotr Bartosiak (Ministerstwo Edukacji Narodowej) podziękował za wszystkie zgłoszone uwagi, które pozwolą w pewnej mierze udoskonalić zapisy fiszki. Odnosząc się do uwagi do kryterium dostępu nr 1 wyjaśnił, że jeżeli chodzi o Sektorowe Rady do spraw Kompetencji to one przygotowują pewne rekomendacje dla systemu edukacji. Tym samym ich podstawowym zadaniem nie jest opracowywanie dodatkowych umiejętności. Niemniej, ze względu na proces aplikowania, zadeklarował możliwość zmodyfikowania tego zapisu, aby Sektorowe Rady nie były beneficjentem, a pozostały jednym z możliwych partnerów czy też podmiotów współpracujących w danym projekcie, dla danych zawodów w danej branży. Następnie, nawiązał do kwestii formuły partnerstwa. Należy jasno podkreślić, że kryterium dostępu nr 1 w punkcie a) zakłada, że beneficjentem projektu może być organizacja pracodawców, samorząd gospodarczy, stowarzyszenie zawodowe lub Sektorowa Rada do spraw Kompetencji, o ogólnopolskim zasięgu działania właściwa dla co najmniej jednej z dziedzin wyodrębnionych w ramach danej branży/branż przyporządkowanych do danego obszaru w kryterium nr 5, która zrealizuje projekt w partnerstwie lub we współpracy z organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi, stowarzyszeniami zawodowymi lub sektorowymi radami do spraw kompetencji, o ogólnopolskim zasięgu działania, właściwymi dla każdej z pozostałych dziedzin wyodrębnionych w ramach danej branży. Dzięki takiemu zapisowi kryterium można zapewnić autentyczne włączenie się środowisk branżowych w przygotowanie treści kształcenia zawodowego. Pan Bartosiak zapewnił, że nikt inny jak właściwe branżowe organizacje nie jest w stanie odpowiedzieć na pytanie, jakie to powinny być umiejętności, a także jakie związane są z tym potrzeby w danych zawodach. Stąd też zapis, że organizacja ma być właściwa dla co najmniej jednej z dziedzin, a w przypadku pozostałych dziedzin dobiera partnera lub podmiot współpracujący. Reasumując, to nie zawsze musi być więc partnerstwo formalne. To może być partnerstwo, ale może być też współpraca z inną organizacją branżową dla innych dziedzin. Dla samej jakości produktów jest niezwykle istotne, aby poszczególne, właściwe organizacje z poszczególnych dziedzin zostały w taki projekt zaangażowane. Podkreślił, że ważną kwestią jest gwarancja tego, że w sprawie danej umiejętności, danego zawodu, danej dziedziny czy branży wypowiedział się najbardziej właściwy podmiot. Jest to również mocno powiązane z uzasadnieniem dla tego kryterium. Następnie odniósł się do kwestii w zakresie pozyskania

5 pracodawców do współpracy. Wspomniał, że dotyczy to sytuacji czysto awaryjnej, kiedy beneficjentowi z powodu braku jakiejś organizacji branżowej nie udałoby się jej pozyskać do partnerstwa czy współpracy w projekcie. Stąd też założenie, że w takim przypadku można pozyskać pięciu pracodawców w celu zapewnienia jakiejś reprezentatywności głosu. Natomiast, ten przypadek w praktyce może wystąpić bardzo rzadko, biorąc pod uwagę, że w zdecydowanej większości branż i dziedzin na rynku funkcjonują organizacje właściwe dla poszczególnych dziedzin w obszarze szkolnictwa branżowego. Następnie poruszył kwestię wątpliwości zgłoszonych do zapisów kryterium dostępu nr 3 odnoszących się do opracowania dodatkowych umiejętności zawodowych, dla co najmniej połowy zawodów z każdej dziedziny, o których mowa w kryterium dostępu nr 5. W tym kontekście wyjaśnił, że jest to jedna z metod elastycznego reagowania kształcenia zawodowego na potrzeby rynku, która została wprowadzona w ramach poprzedniej reformy kształcenia zawodowego. To właśnie ze strony pracodawców, ze strony branż zgłoszono potrzebę, że system powinien być tak skonstruowany, żeby w każdej chwili można było elastycznie reagować, żeby określić potrzeby i zapewnić uczniom potrzebę rozwoju i nabywania dodatkowych umiejętności, które się pojawiają w ramach danego zawodu czy też branży. Tego typu sytuacja występuje we wszystkich zawodach, ponieważ mowa jest tutaj nie tylko o przygotowywaniu dodatkowych umiejętności dla nowych zawodów, ale o zawodach już istniejących, w których trwa kształcenie i jest pewien kanon umiejętności wynikający z praw podstawowych. Natomiast, biorąc pod uwagę zmieniającą się rzeczywistość, szkoła ma tę szansę, żeby szybko zareagować na zmieniające się potrzeby i zaoferować uczniom pewien katalog dodatkowych umiejętności. Ta możliwość wynika z ostatnio wprowadzonej reformy, która przewidywała, że każda szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie mogła około 20-30% obowiązkowych godzin zajęć edukacyjnych w kształceniu zawodowym przeznaczyć na zaoferowanie uczniom takich dodatkowych elementów. To nie jest również tak, że każda szkoła realizuje takie kształcenie dodatkowych umiejętności. Pan Bartosiak wyjaśnił, że szkoła wybiera sobie spośród możliwości oferowanych przez system te umiejętności, które w największym stopniu odpowiadają aktualnym potrzebom na danym obszarze. Ten katalog po części jest sformułowany w odpowiednim rozporządzeniu, natomiast należy dążyć do tego, aby oferta dodatkowych umiejętności była ciągle rozwijana. Dla części branż ta oferta już jest rozwijana od pierwszej edycji projektu, a w chwili obecnej będzie uzupełniona o pozostałe branże. Podkreślił, że ważną kwestią jest odpowiednie dopasowanie dodatkowych umiejętności do potrzeb, stąd też tak silny nacisk na włączenie tych branżowych organizacji dla właściwych zawodów. Natomiast, to są bardzo często konkretne, branżowe specjalizacje, które można zaoferować w danym zawodzie, aby poszerzyć umiejętności czy podnieść kwalifikacje. W tym kontekście wspomniał o ostatnim przykładzie z rynku, mianowicie Polskiego Związku Przemysłu Oponiarskiego, który chce wprowadzić dodatkowe umiejętności w zawodach

motoryzacyjnych w zakresie serwisowania opon. To jest przykład takiej dodatkowej szansy czy oferty dla uczniów, żeby się w danych zawodach specjalizować. Dlatego tak ważny jest ten obszar dodatkowych umiejętności, którego dodatkowe wsparcie jest jak najbardziej trafne i adekwatne, ponieważ szansa na rozwój istnieje prawie w każdym zawodzie. Stąd też taka elastyczna konstrukcja zapisów kryterium, aby w przypadku przynajmniej połowy zawodów z każdej z dziedzin te dodatkowe umiejętności się pojawiły. Pan Bartosiak przywołał przykład ogrodnictwa, gdzie dodatkową umiejętnością jest chociażby prowadzenie winnic. Oczywiście wiadomo, że tego rodzaju umiejętność bardziej będzie wykorzystana w okolicach Zielonej Góry, czyli tam, gdzie się ten przemysł winiarski rozwija. Niemniej jest również możliwość, żeby nie wszystkie szkoły w kraju, ale tam, gdzie jest to potrzebne, skorzystały z takiej dodatkowej umiejętności.

Pan Piotr Krasuski podziękował za wyjaśnienia oraz poprosił uczestników o skracanie dalszych wypowiedzi, z uwagi na agendę spotkania. Zaapelował również do przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej o zajęcie jednoznacznego stanowiska, co do zgłoszonych uwag.

Pan Piotr Bartosiak wyjaśnił, że założenie polegające na wyborze dodatkowej umiejętności przez beneficjenta wspólnie z organizacją branżową jest zasadne. To założenie jest powtórzeniem z pierwszej edycji konkursu, gdzie ten wybór odbywał się na podobnych zasadach. W tym miejscu wspomniał również, że wprowadzanie dodatkowej umiejętności w ramach podstawy programowej wynika z ustawy Prawo oświatowe. Natomiast, każda organizacja branżowa właściwa dla danej dodatkowej umiejętności zawodowej powinna złożyć do ministra odpowiedzialnego za dany zawód propozycję wprowadzenia do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego tej dodatkowej umiejętności zawodowej. Natomiast wyjaśnił, że złożenie propozycji może się odbywać równolegle do procesu złożenia wniosku o dofinansowanie. W tym miejscu potwierdził, że samo złożenie propozycji będzie uznane za zrealizowanie wymogu wynikającego z kryterium.

Pan Piotr Krasuski ponownie poprosił o jasną deklarację ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej, które uwagi można przyjąć i w jaki sposób, a na które nie ma zgody Instytucji Pośredniczącej.

W odpowiedzi **pan Piotr Bartosiak** potwierdził, że w regulaminie konkursu zostanie zdefiniowane jednoznacznie, co należy rozumieć pod pojęciem organizacji branżowej i kto dokładnie składa wniosek. Jeśli chodzi o uzasadnienie dla dodatkowej umiejętności, które powinno być zaakceptowane przez organizację pracodawców to zostanie dodany wyraz „lub”, żeby wyjaśnić wątpliwości, że nie wszystkie podmioty muszą to akceptować. W odniesieniu do uwagi w zakresie listy branż w ramach kryterium dostępu nr 5 wyjaśnił, że wynika to z zapisów pierwszej edycji konkursu, który właśnie się odbywa. Tym samym jest to wyłącznie informacyjny charakter tego

zapisu, przy którym należy pozostać. Z kolei odnosząc się do uwagi pani Lelińskiej w zakresie kryterium dostępu nr 8 pan Bartosiak potwierdził, że zgodnie z założeniami konkursu recenzja musi zostać przeprowadzona przez jednego przedstawiciela ze środowiska nauczycieli oraz jednego przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego. Tym samym recenzja nie może zostać zrealizowana przez dwóch nauczycieli.

Pan Piotr Krasuski podziękował za obszerne wyjaśnienia oraz propozycje zmian i zwrócił się z prośbą do pani Lelińskiej o zajęcie stanowiska.

Pani Małgorzata Lelińska poinformowała, że wyjaśnienia przedstawiciela Ministerstwa Edukacji Narodowej nie są do końca wystarczające. Zaproponowała wyłączenie tego konkursu z głosowania na posiedzeniu oraz zorganizowanie warsztatów tematycznych poświęconych omówieniu propozycji zmian w kryteriach.

Pan Piotr Krasuski przychylił się do propozycji pani Lelińskiej. Proponowane w kryteriach zmiany są na tyle obszerne, że nie ma sensu wprowadzać ich na posiedzeniu. Zaproponował zorganizowanie w najbliższym czasie warsztatów w formule zdalnej, na których wszelkie wątpliwości zostałyby omówione. Po wprowadzeniu zmian w fiszce można byłoby ją poddać pod głosowanie.

Pan Marek Lewiński wyjaśnił, że warsztaty to tylko jedna z możliwości, natomiast były przeprowadzone tematyczne konsultacje online, w wyniku których do wczoraj spływały jeszcze uwagi do fiszki.

Pan Piotr Krasuski poinformował, że skoro do wczoraj spływały uwagi to można było na posiedzenie przygotować slajd z informacją, co dokładnie uległo zmianie, żeby członkowie Komitetu dokładnie wiedzieli nad czym głosują.

Pan Marek Lewiński zgodził się na propozycję organizacji warsztatów oraz przedłożenia poprawionej fiszki do głosowania w trybie obiegowym.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że jak tylko fiszka będzie gotowa, niezwłocznie zostanie skierowana pod głosowanie w trybie obiegowym. Tymczasem należy skonsultować jej treść ponownie z przedstawicielami Konfederacji Lewiatan.

Pan Sławomir Wittkowicz zapytał czy będzie można uczestniczyć w planowanych warsztatach.

Pan Piotr Krasuski wyjaśnił, że informację o planowanych warsztatach otrzymają wszyscy członkowie Komitetu i każdy będzie mógł wziąć w nich udział. Następnie, wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia szczegółowych kryteriów wyboru projektów zawartych w Rocznym Planie Działania na 2021 rok dla

II Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, opracowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej z wyłączeniem fiszki konkursu w Działaniu 2.15. W głosowaniu wzięło udział 32 osoby, z czego 27 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, 2 osoby były przeciw, a 3 osoby wstrzymały się od głosu. Tym samym uchwała numer 333 została przyjęta.

8. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Sprawiedliwości

Pani Anna Komorowska omówiła zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Sprawiedliwości (prezentacja stanowi załącznik numer 10 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski podziękował za prezentację oraz zaproponował przejście do dyskusji.

Głos zabrała **pani Cinzia Masina**, która w odniesieniu do projektu pozakonkursowego Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie zapewnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla osób z niepełnosprawnościami stwierdziła, że cel projektu jest jasny i należy go poprzeć. Natomiast projekt nie powinien mieć charakteru koncepcyjnego, z uwagi na bardzo konkretne i wymierne rezultaty w postaci dostępności budynków czy organizacji szkoleń. Czytając fiskę można odnieść wrażenie, że projekt w zdecydowanie większym zakresie dotyczy dostosowania budynków niż szkoleń, w związku z czym należałoby się zastanowić czy faktycznie w całości kwalifikuje się on do wsparcia ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Może warto w tym kontekście przemyśleć finansowanie w formule cross-financingu. Mając na uwadze planowany zakres wsparcia warto również zastanowić się nad zasadą dodatkowości czy faktycznie nie zastępujemy w tym przypadku działań realizowanych ze środków krajowych. Nawiązując do trybu pozakonkursowego pani Masina podkreśliła, że ważną kwestią pozostaje jednak wybór w drodze konkurencyjności realizatorów, którzy będą wykonywali rzeczywiste prace fizyczne w zakresie adaptacji i modernizacji budynków.

Pan Marek Wysocki poinformował, że otrzymał już odpowiedź na wszystkie uwagi, które zgłosił w trakcie konsultacji, niestety niewiele z nich zostało uwzględnionych. Zaznaczył, że warto zadbać o uwzględnienie wniosków płynących z obecnie realizowanego projektu w tym zakresie. Pierwszą istotną kwestią jest niedoszacowanie kosztów przygotowania standardów oraz audytów. Kwoty wskazane w obecnym projekcie na ten cel wydają się znikome. Mając na uwadze doświadczenia z projektu dotyczącego Dostępnej Szkoły, koszt audytu na poziomie 3 czy 5 tysięcy złotych jest niewielki. Zlecając tego typu zadania instytucjom zewnętrznym musimy pamiętać, że koszty powinny obejmować przygotowanie, sprawdzenie, ale też i koszty pobytu w danej miejscowości. Projekt przewiduje

realizację działań w sądach zlokalizowanych w całej Polsce. Ważnym elementem wsparcia w ramach projektu jest przeprowadzenie szkoleń, natomiast planowana na ten cel kwota ponad 12 milionów złotych wydaje się za duża. Może warto byłoby ją ograniczyć z uwagi na obecną sytuację pandemiczną i możliwość realizacji szkolenia w formule webinaru. Wydaje się to dobry kierunek z uwagi na możliwość objęcia wsparciem szkoleniowym większej grupy docelowej. To jest bardzo duża grupa osób, którą trzeba przeszkolić w bardzo krótkim czasie. Również cały system szkolenia jest bardzo istotny. Dodatkowo należy pamiętać, że sędziowie mają obowiązek podnoszenia kwalifikacji. Stąd też, może warto w regulaminie tych szkoleń podkreślić, że priorytetowym elementem szkolenia powinno być szkolenie z obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami. Poprosił o potwierdzenie czy na obecnym etapie istnieje jeszcze możliwość dokonania przesunięć budżetowych w ramach projektu.

Pan Adam Zawisny poparł głos przedmówcy w kwestii zwiększenia budżetu na audyty zaplanowane w trzecim kamieniu milowym, które w obecnej wersji fiszki wynoszą około 3 tysięcy złotych. Podkreślił, że biorąc pod uwagę jak skomplikowane strukturalnie są sądy oraz złożoność niektórych komponentów to nie ma możliwości, żeby się zmieścić w tej kwocie. W tym miejscu pan Zawisny zaznaczył, że od wyników audytu zależy doposażanie tych sądów, jak również dochodzi jeszcze kwestia wypracowania rekomendacji. Z uwagi na powyższe ta kwota powinna być w tym wypadku zwiększona dwu- albo nawet trzykrotnie, bo od tego zależy jakość pozostałych elementów, szczególnie zaś czwartego kamienia milowego. W odniesieniu do terminu realizacji czwartego kamienia milowego poprosił o zmianę poprzez wprowadzenie sformułowania „do” IV kwartału 2022 roku, podobnie jak to ma miejsce w piątym kamieniu milowym. Pan Zawisny wskazał również potrzebę dodania do czwartego kamienia milowego w zakresie doposażania sądów obowiązkowego elementu konsultacji. Z monitoringu wdrażania dostępności płyną wnioski, że jeżeli procedury zakupowe nie są ściśle konsultowane, to bardzo często następuje pomyłka w ramach zakupów. Jako przykład podał zakup przez jedno z ministerstw platformy przyschodowej, gdzie ostatecznie okazało się to chybionym pomysłem. Co prawda platforma spełniała minimalne wymagania, natomiast w tym konkretnym miejscu okazała się bezużyteczna. Pomimo, że wskaźnik został osiągnięty to w praktyce nikt z tej platformy nie skorzystał. Na koniec pan Zawisny poruszył kwestię kadry szkoleniowej. Poprosił o potwierdzenie czy kadra szkoleniowa będzie rekrutowana przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury. Dodatkowo zapytał o szczegółowe wymagania związane z rekrutacją kadry oraz zasadność realizacji tak zróżnicowanego zakresu tematycznego szkoleń.

Pan Piotr Krasuski odnosząc się do uwag przedstawicielki Komisji Europejskiej potwierdził, że projekt ma charakter projektu koncepcyjnego i jest to wewnętrzna klasyfikacja projektów. Koncepcja zakłada wytworzenie standardu w sposób

scentralizowany po to, aby w kolejnym etapie zapewnić jego uniwersalność. Zaznaczył, że z pewnością nie jest to projekt *stricte* wdrożeniowy. Zakłada on bardzo podobne działania jak projekt w zakresie dostępności w placówkach ochrony zdrowia czy w instytucjach oświatowych. Reasumując, tworzymy pewien standard, a przez jego wdrożenie testujemy go w praktyce. W tym miejscu pan Krasuski potwierdził również jego kwalifikowalność w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt spełnia wszystkie wymogi dotyczące limitów wydatków inwestycyjnych wynikające z rozporządzeń unijnych i wykorzystuje on mechanizm cross-financingu w takim zakresie w jakim został on dopuszczony. Cross-financing nie dotyczy wyposażenia, bo zakup sprzętu nie jest objęty tym mechanizmem. Odnosząc się do zasadności realizacji projektu w trybie pozakonkursowym wyjaśnił, że to właśnie ze względu na uniwersalność i stworzenie jednego modelu oraz przetestowanie go w bardzo różnych warunkach, projekt wypełnia te przesłanki. Zaznaczył przy tym, że 35 sądów ma być wybranych na zasadzie reprezentatywności. Tym samym będą tam i duże sądy, gdzie koszty będą większe, jak i mniejsze placówki. Czasami względem różnych instytucji trzeba będzie podjąć inne działania prowadzące do uzyskania tego samego efektu końcowego. Ale ten efekt powinien być wypracowany na poziomie ogólnym. Zgodził się z uwagą pana Zawisnego w zakresie szerokich konsultacji i włączenia w ten etap środowiska organizacji pozarządowych. W tym miejscu poprosił przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości o potwierdzenie powyższego. Odnosząc się do propozycji kosztów określonych w fiszce pan Krasuski zaznaczył, że mają one charakter wyłącznie orientacyjny. Przedstawiony w fiszce podział kosztów ma na celu wyłącznie zobrazowanie skali zadań składających się na główny budżet projektu, natomiast nie można zwiększyć alokacji powyżej 35 milionów złotych. Nawiązując do kwestii dodatkowości wyjaśnił, że dążeniem projektu nie jest wdrożenie tego standardu w całości, bo nie ma na to środków oraz jest to zadanie dla finansowania publicznego. W różnych projektach w zakresie dostępności nigdy nikt nie twierdził, że ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego dokonamy pełnej przebudowy budynku. Można przeprowadzić audyt, wskazać, gdzie są braki, można także część z tych zadań wynikających z tych braków dofinansować ze środków unijnych, ale inne działania to już domena środków publicznych.

Pan Adam Zawisny (wiadomość na chacie) zgodził się, że środki unijne są ograniczone, niemniej zgłosił propozycję przeniesienia 1% udziału w kosztach z kamienia milowego 4 na 3. Z doświadczeń projektu Dostępność Plus dla Zdrowia wynika, że niedoszacowanie kosztów na etapie audytu rodzi poważne problemy na dalszych etapach realizacji projektu.

Pani Monika Osmańska (Ministerstwo Sprawiedliwości) podziękowała panu Krasuskiemu za wyjaśnienie niemal wszystkich wątpliwości, które zgłosiła przedstawicielka Komisji Europejskiej. Uzupełniając kwestię kosztów audytów dostępności potwierdziła, że celem Ministerstwa Sprawiedliwości jest ich

przeprowadzenie na wysokim poziomie jakości. W tym miejscu zaznaczyła, że audyt jest bardzo istotny w kwestii odpowiedniego doposażenia sądów w optymalny dla nich sposób. Nawiązując do wysokich kosztów szkoleń pani Osmańska wyjaśniła, że w przypadku pojawienia się jakichkolwiek oszczędności w tej kategorii wydatków, będą one przesuwane na zwiększenie alokacji w zakresie audytów dostępności. Niemniej podkreśliła, że tak szacowany koszt szkoleń wynika z tego, że planuje się je organizować w sposób stacjonarny, nawet w okresie pandemii. Bardzo ważną kwestią jest to, aby osoby szkolone były w stanie wczuć się w problemy, jakie napotykają w codziennym życiu osoby z niepełnosprawnościami. Tego oczywiście nie da się doświadczyć, jeśli szkolenia będą realizowane wyłącznie w formie e-learningu. Aczkolwiek z uwagi na sytuację epidemiologiczną, jak również inne potrzeby i sytuacje losowe projekt przewiduje dostępność szkoleń w formie e-learningowej. Odnosząc się do kadry szkoleniowej pani Osmańska zaznaczyła, że projekt nie przewiduje angażowania trenerów z prokuratury, ale jeśli istnieje taka potrzeba to na etapie realizacji projektu mogą zostać opracowane szczegółowe kryteria wyboru takich trenerów. Dodatkowo fiszka przewiduje w miarę możliwości angażować do realizacji niektórych zadań osoby z niepełnosprawnością.

Pan Piotr Krasuski podziękował za wyjaśnienia i poprosił o potwierdzenie, że Instytucja Pośrednicząca przyjmuje również uwagę dotyczącą uwzględnienia szerokich konsultacji, angażując w tym celu organizacje ze środowiska osób z niepełnosprawnościami.

Pan Marek Wysocki (wiadomość na chacie) zgodził się z panem Krasuskim, że projekt ma formę pewnego katalizatora działań, natomiast wypracowany model ma służyć przykładom poprawnego funkcjonowania w zakresie dostępności i być wzorem dla innych sądów.

Pani Monika Osmańska potwierdziła otwartość i gotowość Instytucji Pośredniczącej do szerokich konsultacji w tym zakresie.

Pan Piotr Krasuski poprosił również o potwierdzenie, że Instytucja Pośrednicząca przyjmuje deklarację ewentualnych zmian w budżecie projektu w kontekście kosztów audytu. W przypadku, gdyby okazało się, że udział procentowy na te kategorie wydatków jest za niski, to należy go podnieść. Wówczas może się okazać, że zostanie mniej środków na wdrożenie wypracowanego modelu. W tym miejscu, w związku z przekroczeniem czasu zaplanowanego w agendzie, nie udzielił już głosu zgłaszającemu się panu Zawisnemu zamykając dyskusję dotyczącą fiszki tego projektu. Wobec braku głosów w dyskusji dotyczącej pozostałych projektów, pan Krasuski zaproponował omówienie uwag do projektu Prokuratury Krajowej dotyczącego przygotowania i wdrożenia metodyki z zakresu pozyskiwania i przetwarzania informacji oraz komunikacji.

Pani Cinzia Masina podkreśliła, że działania w projekcie obejmują bardzo wrażliwą w obecnej sytuacji dla Komisji tematykę. Aktualnie Komisja Europejska przyjmuje raport dotyczący praworządności w Polsce. Jest to pierwszy tego typu raport w stosunku do państwa członkowskiego. Podkreśliła, że obecnie trwa proces dotyczący Polski, która jak się twierdzi nie respektuje praworządności oraz niezależności sądownictwa. Wspomniała, że w przeszłości ten temat był już podnoszony, jeżeli chodzi o projekty Ministerstwa Sprawiedliwości obejmujące w szczególności obszary znajdujące się pod lupą procedury wynikającej z artykułu 7 Rozporządzenia ogólnego. Mając na uwadze powyższe, zrozumiałe jest, że Komisja Europejska chciałaby unikać jakiegokolwiek wsparcia w projekty obejmujące ten sporny obszar do czasu wyjaśnienia sytuacji. W tym miejscu pani Masina poprosiła, aby właściwa Instytucja potwierdziła na piśmie, że projekt nie dotyczy działań związanych z wszczętą procedurą wobec Polski w myśl artykułu 7 Rozporządzenia. Jest to niezwykle ważna kwestia, również z punktu widzenia audytu. W tym kontekście zaznaczyła również potrzebę poinformowania odpowiednich służb audytowych Komisji Europejskiej o realizacji tego typu projektu, bo z pewnością będzie podejmowana decyzja o audycie. Jest to bardzo delikatna i wrażliwa kwestia, zatem w obecnej sytuacji politycznej takie działanie wyprzedzające w postaci pisemnego potwierdzenia Polski jest niezbędne dla zachowania pełnej przejrzystości procesu.

W odpowiedzi **pani Aleksandra Siemianowska** (Ministerstwo Sprawiedliwości) wyjaśniła, że wszystkie dotychczasowe projekty zarówno szkoleniowe, jak i obejmujące wdrażanie pewnych rejestrów są niezwiązane z wprowadzanymi w Polsce reformami systemu sprawiedliwości. Odnosząc się do fiszki projektu Prokuratury Krajowej pani Siemianowska potwierdziła, że chodzi wyłącznie o projekt mający na celu wdrożenie systemu informatycznego finansowanego obecnie ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, poprzez opracowanie metodyki pracy na tym systemie i poprzez szkolenie pracowników Prokuratury z obsługi tego systemu. To działanie w żaden sposób nie jest związane z prowadzonymi w Polsce reformami. W tym miejscu potwierdziła, że Instytucja Pośrednicząca złoży taką deklarację na piśmie, które za pośrednictwem Instytucji Zarządzającej zostanie przekazane oficjalnie Komisji Europejskiej.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że pismo z Ministerstwa Sprawiedliwości zostanie przekazane właściwym służbom Komisji Europejskiej. Wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla II Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, opracowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości. W głosowaniu wzięły udział 33 osoby, z czego 24 osoby opowiedziały się za przyjęciem uchwały, nikt nie był przeciw, a 9 osób wstrzymało się od głosu. Tym samym uchwała numer 334 została przyjęta.

9. Przyjęcie Rocznego Planu Działania na 2021 rok dla Osi III w zakresie kompetencji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Pani Anna Komorowska omówiła założenia Rocznego Planu Działania na 2021 rok dla Osi III w zakresie kompetencji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (prezentacja stanowi załącznik numer 11 do protokołu).

Pani Cinzia Masina zgłosiła wątpliwość co do przyjmowania na tym etapie projektu, który jest kontynuacją obecnie realizowanego do czerwca 2021 roku projektu. Tym bardziej, że aktualnie nie znamy ostatecznych efektów i rezultatów pierwszego projektu. Na tę chwilę nie ma możliwości dokonania jednoznacznej oceny czy realizowany obecnie projekt zakończy się sukcesem i osiągnie założone cele i wskaźniki. Mając na uwadze ten przedwczesny etap zasugerowała nieprzyjmowanie fiszki, tym bardziej, że alokacja planowanego do realizacji projektu jest znacznie większa.

Pani Anna Marciniak (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju) potwierdziła, że pierwszy projekt Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej jeszcze się nie skończył, ponieważ został przedłużony do czerwca 2021 roku. Podkreśliła natomiast, że projekt jest realizowany zgodnie z przyjętymi założeniami, celami i harmonogramem. Co do przedwczesnego etapu przyjęcia projektu będącego kontynuacją obecnie realizowanego przedsięwzięcia pani Marciniak wyjaśniła, że Instytucja Pośrednicząca intensywnie pracuje nad założeniami Planu Działania na 2021 rok, stąd zapadła decyzja o zgłoszeniu projektu pod obrady Komitetu.

Pani Katarzyna Aleksy (Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej) wyjaśniła, że pierwszy projekt jest jeszcze realizowany, natomiast należy podkreślić dwie istotne kwestie. Po pierwsze, odnosząc się do wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu to zostały już one do tej pory w wielu przypadkach znacznie przekroczone. Jako że wskaźnikiem produktu było utworzenie instytucji na poziomie centralnym, to bardzo szybko powstała Agencja, która prężnie funkcjonuje i się rozwija. Dodatkowo projekt jest realizowany zgodnie z zaplanowanym harmonogramem i osiąga założone wskaźniki rezultatu. Dla przykładu, w 2017 roku, kiedy zapadła decyzja o uruchomieniu pierwszego etapu projektu, Agencja prowadziła trzy programy. Aktualnie, Agencja prowadzi już 26 programów, co stanowi realizację wskaźnika na poziomie 767%. Jeśli chodzi o liczbę beneficjentów, którzy byli obsługiwani w 2017 roku to było ich 1160, natomiast obecnie jest to 5100 beneficjentów, w tym osób indywidualnych, studentów, naukowców. Jeśli chodzi o liczbę obsługiwanych instytucji, uczelni i instytucji szkolnictwa wyższego to w 2017 roku w ogóle nie było takich, a obecnie jest ich blisko 400. W tym miejscu warto również wspomnieć o przyroście zasobu intelektualnego instytucji, gdzie w 2017 roku było to 42 osoby, natomiast aktualnie jest już 85 osób. Jeśli chodzi o wdrażane procedury to w 2017 roku było 11 takich procedur, dzisiaj jest ich ponad 50. Tym samym widać, że

pierwszy etap projektu został zrealizowany, a jego efekty zostały osiągnięte w sposób większy niż przewidywano.

Pan Andrzej Kurkiewicz (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego) zwrócił się z prośbą o poddanie fiszki pod głosowanie. Potwierdził słowa przedmówcy o błyskawicznym utworzeniu Agencji oraz realizacji wskaźników i efektów zgodnie z założeniami. Aktualnie Agencja bardzo się rozrosła liczbowo, ma dobrą markę zarówno w kraju, jak i za granicą. Natomiast obecnie należy wzmocnić Agencję dodatkowymi środkami w ramach zaplanowanego projektu, które zostaną przeznaczone na wzmocnienie organizacyjne instytucji oraz działań, które są komplementarne do obecnie realizowanych.

Pani Agata Zarzycka (Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich) podziękowała za odniesienie się do uwag, które zostały przekazane za pośrednictwem Konferencji, po konsultacjach z uczelniami wyższymi. Podkreśliła, że fiszka projektu została bardzo dobrze oceniona i przyjęta przez środowisko. Uczelnie dość mocno podkreślają wpisywanie się zaplanowanych działań w strategię umiędzynarodowienia i są niezwykle ważne i potrzebne dla funkcjonowania uczelni. W tym miejscu zaapelowała, aby w planowanym procesie profesjonalizacji i doskonalenia zdolności instytucjonalnej uwzględnić konieczność silniejszego procesu konsultacji z uczelniami.

Pan Sławomir Wittkowitz poprosił o wyjaśnienie jaki jest udział środków Europejskiego Funduszu Społecznego w całym budżecie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Pani Katarzyna Aleksy poinformowała, że budżet Agencji składa się z dwóch kluczowych elementów, mianowicie budżetu operacyjno-administracyjnego oraz budżetu związanego z realizacją projektów.

Celem uzupełnienia **pani Anna Marciniak** poinformowała, że każdego roku budżet wygląda zupełnie inaczej. W 2020 roku udział środków w ogólnym budżecie Agencji oscyluje w granicach 20% (+- 3 do 5%).

Pan Piotr Krasuski podziękował za wyjaśnienia i zaznaczył, że nie ma niepokojących informacji odnośnie realizacji pierwszego etapu projektu, a wręcz odwrotnie - jest on realizowany zgodnie z przyjętym harmonogramem i założeniami. Z drugiej strony płyną również pozytywne opinie ze środowiska akademickiego na temat funkcjonowania Agencji. Patrząc z kolei na końcówkę okresu programowania nie można w tym momencie dopuścić do jakichkolwiek przerw w podejmowanych działaniach. Tym samym, pomimo wątpliwości Komisji Europejskiej, zaproponował podjęcie decyzji nad fiszką podczas posiedzenia. W tym miejscu poprosił jedynie Instytucję Pośredniczącą o dokonanie podsumowania i zaprezentowanie podczas

posiedzenia w pierwszej połowie 2021 roku końcowych efektów pierwszego etapu projektu. Wobec braku dalszych głosów w dyskusji zaproponował przejście do procedury głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia szczegółowych kryteriów wyboru projektów zawartych w Rocznym Planie Działania na 2021 rok dla III Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, opracowanym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. W głosowaniu wzięło udział 30 osób, z czego 28 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, 1 osoba była przeciw, a 1 osoba wstrzymała się od głosu. Tym samym uchwała numer 335 została przyjęta.

10. Pilotaż modelu „Dostępnej Szkoły” i jego wdrażanie

Pani Joanna Piwowska (Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego) oraz **pan Marcin Piotrowski** (Stowarzyszenie Młodych Lubuszan) omówili założenia do pilotażu modelu „Dostępnej Szkoły” wraz z jego wdrażaniem (prezentacja stanowi załącznik numer 12 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski podziękował za przedstawienie informacji oraz zaznaczył, że w najbliższych dniach rozpocznie się nabór szkół do konkursu „Przestrzeń dostępnej szkoły”. Na podstawie zrealizowanego pilotażu zostaną wyciągnięte wnioski, natomiast wypracowany model posłuży do wdrażania projektów w kolejnej perspektywie finansowej.

Pan Sławomir Wittkowicz poprosił o informację zwrotną dotyczącą listy szkół na etapie zakończenia wyboru tych placówek do pilotażu.

Pan Piotr Krasuski zadeklarował przekazanie takiej informacji przez Instytucję Zarządzającą.

11. Sprawy różne

Pan Piotr Krasuski przedstawił kilka informacji na temat postępów prac nad nową perspektywą finansową po 2021 roku. Na wstępie poinformował o aktualnym stanie prac nad pakietem projektów rozporządzeń dotyczących polityki spójności na okres perspektywy finansowej 2021-2027, w szczególności zaś projektem Rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W lipcu odbył się szczyt Rady Europejskiej, która potwierdziła ramy finansowe dla Europejskiego Funduszu Społecznego w kolejnej perspektywie w wysokości około 88 miliardów euro w skali europejskiej, z czego szacuje się około 13 miliardów euro dla Polski. We wrześniu w Radzie Unii Europejskiej zostały wznowione prace nad projektem tzw. Rozporządzenia ogólnego oraz projektem Rozporządzenia w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego. Prezydencja niemiecka chciałaby zakończyć prace w trakcie swojej kadencji, a więc do końca 2020 roku. Natomiast realia są takie, że nadal nie zamknięto rozmów z Parlamentem Europejskim. Także Grupa

B.05, która zajmuje się w Radzie uzgadnianiem propozycji legislacyjnej wznowiła swoje prace. W tym momencie nie ma już otwartych kwestii, jeżeli chodzi o Rozporządzenie EFS Plus. W propozycji Rozporządzenia po konsultacjach z Radą nie ma już zmian w zakresie koncentracji tematycznej, które były podnoszone wiosną (alokacja w wysokości 5% na tzw. gwarancję dla dzieci i podniesienie poziomu alokacji z 10 do 15% na wsparcie osób z kategorii NEET, czyli osób, które nie uczą się, nie pracują i nie szkolą). Na chwilę obecną nie wiadomo, jakie będzie stanowisko Parlamentu Europejskiego i co ostatecznie Rada wraz z Komisją wezmą pod uwagę. W tym miejscu pan Krasuski poinformował, że wprowadzono szereg zmian do projektu Rozporządzenia w wyniku doświadczeń związanych z pandemią COVID-19. Z jednej strony wyłączono z głównego nurtu Europejskiego Funduszu Społecznego komponent tzw. EU4Help, który w całości został przeniesiony jako program bezpośredniego wdrażania ze szczebla europejskiego. Natomiast, wprowadzono możliwość stosowania środków tymczasowych takich, jakie znalazły się w projektach rozporządzeń w wyniku włączenia pakietu pomocy i wsparcia dodatkowymi środkami europejskimi państw zmagających się ze skutkami pandemii COVID-19 (np. wspieranie zatrudnienia typu STW). Podsumowując, aktualnie należy oczekiwać informacji na temat ostatecznego kształtu pakietu rozporządzeń na szczeblu unijnym. Przechodząc na poziom krajowy pan Krasuski poinformował, że zakończono prace nad projektem nowej umowy partnerstwa, której założenia zostały przyjęte przez Komitet ds. Europejskich. Odnosnie samej treści umowy partnerstwa to na przełomie sierpnia i września przeprowadzono konsultacje międzyresortowe z zaangażowaniem instytucji regionalnych. Aktualnie zebrane uwagi są konsultowane wewnątrz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Zakłada się, że w przyszłym miesiącu umowa partnerstwa zostanie skierowana do uzgodnień i konsultacji społecznych, natomiast w grudniu 2020 roku zostanie zatwierdzona przez Radę Ministrów. W momencie rozpoczęcia konsultacji społecznych Instytucja Zarządzająca będzie miała mandat do omówienia zakresu dokumentu na forum Komitetu. W tym miejscu pan Krasuski zaznaczył, że istotną kwestią jest struktura przyszłych programów operacyjnych, która zostanie odtworzona z bieżącego okresu programowania. Oczywiście pojawi się nowy instrument w postaci Funduszu Sprawiedliwej Transformacji i programu operacyjnego w tym zakresie, ale będą również programy regionalne i krajowe tak jak ma to miejsce obecnie. Zgodnie z projektem Rozporządzenia EFS Plus ta część, która dzisiaj jest Funduszem na rzecz osób najbardziej potrzebujących (tzw. FEAD) zostanie włączona do umowy partnerstwa. Natomiast, nadal będzie realizowany jako odrębny Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa. Odnosząc się do prac nad założeniami programów operacyjnych to są one prowadzone w poszczególnych Instytucjach Zarządzających na poziomie krajowym oraz regionalnym. Z kolei to ich wyjście na zewnątrz i rozpoczęcie konsultacji musi mieć charakter reaktywny wobec umowy partnerstwa. Zgodnie z przyjętym harmonogramem do marca przyszłego roku programy krajowe

zostaną przedłożone do zatwierdzenia przez Radę Ministrów, aby rozpocząć już etap formalnych konsultacji. Natomiast, do maja/czerwca przyszłego roku ten sam proces powinien być zakończony w odniesieniu do programów regionalnych, które następnie będą zatwierdzane przez Sejmiki poszczególnych województw. Także, w wyniku rozpoczęcia pod koniec I lub w II kwartale 2021 roku formalnych konsultacji z Komisją Europejską, należałoby je zakończyć do końca 2021 roku. Jednocześnie prowadzone są intensywne prace nad Krajowym Planem Odbudowy, czyli instrumentem finansowanym poza polityką spójności, który jest finansowany ze środków Europejskiego Instrumentu Na Rzecz Odbudowy. W dniu 18 września 2020 roku Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju przyjął z jednej strony matrycę dla Krajowego Programu Odbudowy, a więc dokumentu o charakterze strategicznym wskazującym na cele, obszary czy typy interwencji. Komitet powołał również szereg grup roboczych, które szczegółowo opracowywały poszczególne części tej matrycy. W tym miejscu pan Krasuski poinformował, że osobiście kieruje Grupą do spraw Społecznych, w pracach której uczestniczy również część członków Komitetu. Zadeklarował, że przy najbliższej okazji na forum Komitetu zostanie przekazana szczegółowa informacja o dotychczasowych ustaleniach, jak również wzajemnych relacjach i powiązaniach pomiędzy założeniami Krajowego Planu Odbudowy, a przyszłą perspektywą finansową. Na posiedzeniu w dniu 18 września br. Komitet Koordynacyjny do spraw Polityki Rozwoju zatwierdził również kryteria wyboru operacji w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Na tej podstawie poszczególne Grupy rozpoczną ocenę propozycji złożonych przez resorty, regiony oraz stronę społeczną, a zgłoszono ich około 2 tysiące we wszystkich obszarach. W przypadku Grupy do spraw Społecznych zidentyfikowano około 100 propozycji, które będą podlegały ocenie. W dalszej kolejności, będą stworzone rekomendacje, które obszary i w ramach jakich interwencji powinny znaleźć finansowanie ze środków Krajowego Planu Odbudowy. Oczywiście ideą przewodnią jest poszukiwanie takich typów interwencji, które z różnych przyczyn nie mogłyby być finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach przyszłego okresu programowania. Nadmieniał, że prace w zakresie oceny projektów mają być zakończone do końca tego roku tak, żeby na początku 2021 roku został stworzony kompleksowy dokument Krajowy Plan Odbudowy. Dokument ten będzie się opierał na strukturze celów mierzalnych przez formułowanie kamieni milowych, które będą obrazowały postęp reform polityk publicznych w Polsce. Tym samym pozostaje mieć nadzieję, że będziemy rozliczani przez Komisję Europejską za osiągnięcie również tych poszczególnych kamieni milowych. Pan Krasuski potwierdził, że na ostatnim posiedzeniu Komitetu w tym roku zostaną zaprezentowane dotychczas poczynione ustalenia w przedmiotowej tematyce.

Pani Małgorzata Lelińska podziękowała panu Krasuskiemu za obszernie wyjaśnienia dotyczące Krajowego Planu Odbudowy oraz stanu pracy nad przyszłą perspektywą finansową. Poprosiła o potwierdzenie czy Instytucja Zarządzająca

została włączona w prace nad Zintegrowaną Strategią Umiejętności 2030, jak również prace nad Programem Rozwoju Kompetencji Cyfrowych do 2030 roku. W opinii pani Lelińskiej są to dwa niezwykle istotne dokumenty, których założenia czy planowane w nich działania będą w dużej mierze finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Tym samym, w kontekście planowanej na kolejnym posiedzeniu Komitetu dyskusji o stanie prac nad przyszłą perspektywą finansową warto o tych dokumentach również powiedzieć.

W odpowiedzi, **pan Piotr Krasuski** potwierdził, że przedstawiciele Instytucji Zarządzającej są mocno zaangażowani w prace obu dokumentów, tym bardziej że poprzedzają one dokumenty strategiczne obowiązujące w ramach przyszłej perspektywy finansowej. W odniesieniu do Zintegrowanej Strategii Umiejętności podkreślił dużą pomoc udzieloną resortowi edukacji w zapewnieniu finansowania usług doradczych ekspertów zaangażowanych w prace nad dokumentem ze strony Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). W tym miejscu pan Krasuski poinformował również, że opracowanie i funkcjonowanie tej strategii stanowi jeden z warunków podstawowych w nowej perspektywie finansowej. Odnosząc się do Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych zaznaczył, że dokument jest dość mocno zaawansowany, ponieważ przeszedł już etap konsultacji społecznych. Pomimo, że ten dokument nie wynika ze spełnienia warunków podstawowych, to należy postrzegać w nim swego rodzaju mapę drogową dla finansowania tego typu działań w przyszłym okresie programowania. Zapewnił, że jeżeli tylko czas pozwoli na którymś z kolejnych posiedzeń, można przedstawić szczegółowe założenia obu dokumentów.

Pan Sławomir Wittkowicz zapytał, czy wiadomo coś więcej o powstaniu Zespołu do spraw przygotowania edukacji zdalnej, o którym była mowa na jednym z poprzednich posiedzeń. Podkreślił pilną konieczność sformułowania i przedyskutowania na forum takiego Zespołu propozycji rekomendacji w tym obszarze.

Pan Piotr Krasuski odpowiedział, że nie ma informacji o utworzeniu takiego Zespołu i poprosił o wyjaśnienia przedstawiciela Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Pan Marek Lewiński poinformował, że między 5 a 9 października 2020 roku planowane jest posiedzenie Zespołu do spraw Elektronicznych Zasobów Edukacyjnych, na które już teraz serdecznie zaprasza. Podczas spotkania zostaną omówione dotychczas wypracowane efekty wraz z prezentacją poszczególnych produktów i ich funkcjonalności dostępnych na platformie. Wyraził nadzieję na wypracowanie kompromisu, w jaki sposób realizować działania, by w pełni wykorzystywać produkty, które powstały ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w zakresie edukacji zdalnej.

Pan Piotr Krasuski podziękował za wyjaśnienie oraz wyraził zainteresowanie udziałem w tym spotkaniu.

W tym miejscu **pan Marek Lewiński** zaproponował, aby na jednym z posiedzeń Komitetu w przyszłym roku przedstawić w jaki sposób funkcjonuje platforma e-podreczniki.pl wraz z prezentacją poszczególnych produktów. Oprócz tego zostaną zaprezentowane najnowsze statystyki dotyczące oferowanych szkoleń czy wykorzystania e-materiałów, jako efekt uruchomionej do grudnia kampanii informacyjno-promocyjnej.

Pan Piotr Krasuski podziękował za tę inicjatywę i poprosił o sygnał ze strony Instytucji Pośredniczącej, kiedy będzie już gotowa do zaprezentowania powyższych informacji.

Pani Agata Zarzycka zapytała o dalsze losy konkursu „Menadżerowie uczelni”, ponieważ uczelnie dopytują w zakresie wymogu pozyskania do projektu partnera zagranicznego w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną. Nie ma żadnych informacji w tym zakresie na stronie internetowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pan Piotr Krasuski poinformował, że z uwagi na brak w chwili obecnej przedstawiciela Ministerstwa Nauki odpowiedź zostanie udzielona w formie mailowej po posiedzeniu.

Celem uzupełnienia **pani Monika Wielądek-Pierścińska** (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) wyjaśniła, że zgodnie z warunkiem sformułowanym w Rocznym Planie Działania przedmiotowy konkurs ruszy dopiero w momencie osiągnięcia wszystkich wskaźników w projekcie dotyczącym Liderów zarządzania uczelniami. W związku z tym, że projekt „Liderzy w zarządzaniu uczelniami” jeszcze trwa i nie zostały osiągnięte założone wskaźniki produktu i rezultatu to projekt „Menadżerowie uczelni” jest w zawieszeniu.

Pan Piotr Krasuski podziękował za wyjaśnienia oraz zadeklarował szczegółową weryfikację aktualnego stanu realizacji projektu „Liderzy w zarządzaniu uczelniami”. Odpowiedź zostanie przekazana w drodze mailowej wszystkim członkom Komitetu.

Pani Cinzia Masina odnosząc się do informacji przedstawionej przez pana Krasuskiego dotyczącej aktualnego stanu prac nad nową perspektywą finansową, zwłaszcza w kontekście następcy Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój zwróciła się z prośbą o sformułowanie na piśmie założeń i oczekiwań w tym zakresie. W kontekście kolejnych posiedzeń Komitetu poprosiła o przedstawienie informacji na temat projektu Ministerstwa Zdrowia w zakresie wdrożenia modelu opieki koordynowanej na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej, tzw. modelu POZ PLUS. Kwestia dotycząca przejścia opieki ze szpitali do podstawowej opieki

zdrowotnej jest ważna w kontekście przyszłego okresu programowania. W tym miejscu pani Masina potwierdziła również zainteresowanie efektami projektu resortu edukacji w zakresie zdalnego nauczania.

Pan Piotr Krasuski poinformował, że projekt Ministerstwa Zdrowia POZ PLUS dotyczy opracowania modelu opieki koordynowanej. Przedmiotowy model został opracowany w pierwszej fazie tego projektu z udziałem Banku Światowego. W chwili obecnej opracowany model jest testowany w wybranych podmiotach leczniczych. Potwierdził, że aktualny stan realizacji projektu zostanie przedstawiony, co wydaje się być również interesujące w kontekście wpływu pandemii COVID-19 na funkcjonowanie tego modelu. Jeżeli chodzi o pisemne przedstawienie planów i założeń następcy Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, to ma ono charakter reaktywny względem ustaleń na poziomie umowy partnerstwa. Pan Krasuski wyjaśnił, że Instytucja Zarządzająca nie jest w stanie na dzień dzisiejszy przedstawić szczegółowych zapisów następcy Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Aktualnie trwają intensywne prace w ramach odpowiednich grup tematycznych na szczeblu krajowym i niebawem uda się przedstawić zarys takiego Programu. Na chwilę obecną nie ma opracowanej jeszcze oficjalnej nazwy tego Programu, stąd posługiwanie się sformułowaniem PO WER Plus. Wyraził przekonanie, że jesienią tego roku prace nad zarysem poszczególnych programów ulegną znacznemu przyspieszeniu. Następnie podziękował wszystkim uczestnikom posiedzenia za aktywny udział oraz współpracownikom za merytoryczne i techniczne przygotowanie spotkania. Poinformował, że kolejne posiedzenie planowane jest w listopadzie i z dużym prawdopodobieństwem można zakładać, że odbędzie się ono w formule zdalnej.

Pani Joanna Charytonowicz poinformowała, że zgodnie z przyjętymi procedurami przedstawiciele Komisji Europejskiej do końca roku uczestniczą w spotkaniach wyłącznie w formule zdalnej.

Pan Piotr Krasuski podziękował za informację, która zostanie wzięta pod uwagę w kontekście planowanego posiedzenia. Na koniec poinformował, że planowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej warsztat tematyczny w zakresie zmian w kryteriach wyboru projektów odbędzie się w piątek, 2 października o godzinie 11:00.

Pan Marek Lewiński potwierdził termin warsztatów oraz poinformował, że wiadomość w tej sprawie została przesłana drogą mailową do wszystkich członków. Na warsztaty można się zgłaszać w terminie do 1 października do godziny 15:00.

Pan Piotr Krasuski podziękował za organizację warsztatów w trybie pilnym oraz zamknął posiedzenie.

Opracowano na zlecenie Sekretariatu Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Akceptował: Pan Piotr Krasuski, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej

Zastępca Przewodniczącej Komitetu Monitorującego PO WER

Załączniki:

1. Lista osób biorących udział w XXVIII posiedzeniu Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
2. Przyjęty porządek obrad
3. Aktualny stan wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz działania związane z przeciwdziałaniem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2
4. Przyjęcie Roczного Planu Działania na 2021 rok dla Osi I w zakresie kompetencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie
5. Zmiana w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 2.6 i 2.8 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w zakresie kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
6. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 4.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
7. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi V w zakresie kompetencji Ministerstwa Zdrowia
8. Zmiana w Rocznym Planie Działania dla Działania 2.19 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
9. Zmiana w Rocznym Planie Działania na 2020 rok oraz przyjęcie Roczного Planu Działania na 2021 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej
10. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Sprawiedliwości
11. Przyjęcie Roczного Planu Działania na 2021 rok dla Osi III w zakresie kompetencji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
12. Pilotaż modelu „Dostępnej Szkoły” i jego wdrażanie

Załącznik nr 1 – Lista osób biorących udział w XXVIII posiedzeniu Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Przedstawiciele strony rządowej:

1. Pan Piotr Krasuski – Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
2. Pan Tomasz Kot – Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
3. Pan Rafał Laskowski – Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
4. Pani Aneta Brzuzy – Dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
5. Pani Małgorzata Iwanicka-Michałowicz – Zastępca Dyrektora Departamentu Oceny Inwestycji, Ministerstwo Zdrowia
6. Pani Magdalena Dziubek-Grudzińska – Departament Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pan Andrzej Trzęsiera – Zastępca Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
8. Pan Krzysztof Motyk – Zastępca Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
9. Pani Aleksandra Siemianowska – Dyrektor Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich, Ministerstwo Sprawiedliwości
10. Pani Monika Osmańska – Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich, Ministerstwo Sprawiedliwości
11. Pan Marek Lewiński – Dyrektor Departamentu Funduszy Strukturalnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej
12. Pani Anna Marciniak – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
13. Pani Edyta Sznajder – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
14. Pan Leszek Buller – Dyrektor Centrum Projektów Europejskich
15. Pani Ewa Swędrowska-Dziankowska – Departament Współpracy Międzynarodowej i Handlu, Ministerstwo Rozwoju
16. Pani Monika Lewandowska – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
17. Pan Andrzej Kurkiewicz – Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

18. Pan Jarosław Siebielec – Departament Instytucji Płatniczej,
Ministerstwo Finansów

19. Pani Lidia Leśniewska-Różycka – Przedstawiciel Pełnomocnika Rządu do spraw
Równego Traktowania

Przedstawiciele strony samorządowej:

1. Pan Marcin Szewczak – Wicedyrektor Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Konwent Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy
2. Pan Krzysztof Szczeszek – Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach, Konwent Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy
3. Pan Andrzej Przewoda – Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie, Konwent Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy
4. Pani Janina Mironowicz – Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, Konwent Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy
5. Pan Marcin Bzdrya – Unia Miasteczek Polskich
6. Pan Paweł Tomczak – Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
7. Pan Bogdan Bieniek – Związek Miast Polskich
8. Pan Grzegorz Kubalski – Związek Powiatów Polskich
9. Pani Sylwia Wójcik – Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej
10. Pan Adam Szponka – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Konwent Dyrektorów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej

Przedstawiciele partnerów społecznych:

1. Pani Elżbieta Wielg – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
2. Pani Aleksandra Wąsik – Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
3. Pan Sławomir Wittkiewicz – Forum Związków Zawodowych
4. Pani Olga Scott – Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
5. Pani Małgorzata Lelińska – Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich, Konfederacja Lewiatan
6. Pan Norbert Pruszanowski – Związek Rzemiosła Polskiego
7. Pan Marcin Tumanow – Business Centre Club
8. Pani Agata Zarzycka – Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
9. Pan Andrzej Lech – Krajowa Izba Gospodarcza

10. Pani Teresa Tiszbierk – Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej
11. Pan Adam Nowak - Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej
12. Pan Wojciech Drabko – Polska Izba Firm Szkoleniowych
13. Pani Anna Rogowska – Dyrektor Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii, Politechnika Warszawska
14. Pan Paweł Backiel – Stowarzyszenie Europartner Akademicki Klub Integracji Europejskiej
15. Pan Adam Szulczewski – Fundacja na rzecz Collegium Polonicum w Słubicach
16. Pan Krzysztof Szatrawski – Stowarzyszenie Scena Babel
17. Pani Mirosława Hamera – Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
18. Pani Beata Sulima – Fundacja Rozwiązania HR

Przedstawiciele Komisji Europejskiej w roli doradczej:

1. Pani Cinzia Masina – Dyrekcja Generalna do spraw Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska
2. Pani Joanna Charytonowicz – Dyrekcja Generalna do spraw Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska
3. Pani Aneta Sobotka – Dyrekcja Generalna do spraw Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska
4. Pani Justyna Pakula – Dyrekcja Generalna do spraw Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska
5. Krystyna Marek - Dyrekcja Generalna do spraw Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska

Obserwatorzy:

1. Pani Katarzyna Aleksy – Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej
2. Pan Piotr Bartosiak – Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego, Ministerstwo Edukacji Narodowej
3. Pan Tomasz Brański – Naczelnik Wydziału Systemów Informatycznych, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
4. Pani Aleksandra Dmitruk – Zastępca Dyrektora, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

5. Pan Piotr Gierlach – Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
6. Pan Łukasz Grezel – Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pani Sylwia Kowalczyk - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
8. Pani Marta Kadyłak – Naczelnik Wydziału Systemu Wdrażania, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
9. Pan Paweł Kiluk – Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
10. Pani Anna Komorowska – Naczelnik Wydziału Edukacji i Zdrowia, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
11. Pan Łukasz Mikulec – Naczelnik Wydziału Rynku Pracy i Integracji Społecznej, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
12. Pani Anna Mickiewicz – Zastępca Dyrektora, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
13. Pani Hanna Kądziela – Naczelnik Wydziału Innowacji i Wdrożeń, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
14. Pani Alina Paluchowska – Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie
15. Pan Bartosz Siemiątkowski – Naczelnik Wydziału Innowacji Społecznych, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
16. Pani Anna Kamieńska - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
17. Pani Katarzyna Siodoś – Naczelnik Wydziału Desygnacji 1, Departament Certyfikacji i Desygnacji, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
18. Pan Paweł Szymański – Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
19. Pani Dominika Tadla – Zastępca Dyrektora, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

20. Pan Michał Maćkiewicz – Najwyższa Izba Kontroli
21. Pan Krzysztof Kurowski – Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych, Grupa ON Inclusion 14-20
22. Pan Marek Wysocki – Centrum Projektowania Uniwersalnego, Grupa ON Inclusion 14-20
23. Pani Dorota Rybarska-Jarosz – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Szczecinie, Konwent Dyrektorów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej
24. Pani Joanna Piwowońska – Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
25. Pani Małgorzata Sypuła – Główny Urząd Geodezji i Kartografii
26. Pan Marcin Piotrowski – Stowarzyszenie Młodych Lubuszan
27. Pan Paweł Ziemiecki - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Załącznik nr 2 – Przyjęty porządek obrad

1. Aktualny stan wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz działania związane z przeciwdziałaniem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2
2. Przyjęcie Rocznego Planu Działania na 2021 rok dla Osi I w zakresie kompetencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie
3. Zmiana w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 2.6 i 2.8 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w zakresie kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
4. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Działania 4.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
5. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi V w zakresie kompetencji Ministerstwa Zdrowia
6. Zmiana w Rocznym Planie Działania dla Działania 2.19 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
7. Zmiana w Rocznym Planie Działania na 2020 rok oraz przyjęcie Rocznego Planu Działania na 2021 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej
8. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Sprawiedliwości
9. Przyjęcie Rocznego Planu Działania na 2021 rok dla Osi III w zakresie kompetencji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
10. Pilotaż modelu „Dostępnej Szkoły” i jego wdrażanie
11. Sprawy różne